



Debesuota,  
dieną 34°, naktį 22°.  
Saulė teka 5:49, leidžiasi 6:06

# NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America  
**NAUJIENOS**  
The Lithuanian Daily News  
Publ. no. 57 The Lithuanian News Publishing Co., Inc.  
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.  
Haymarket 1-6100  
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LII

Price 10c

Chicago, Ill. — Antradienis, Kovo-March 23 d., 1965 m.

Kaina 10c

68

## JAV-STYBĖS NAUDOJA NENUODINGAS DUJAS

### RUMUNIJOS KOMUNISTŲ PARTIJA RYTOJ RENKA NAUJĄ PREZIDENTĄ

**BUKARESTAS.** — Rumunijos parlamentas susirenka trečia-dienį išrinkti naują prezidentą vieton mirusio penktadienį Gheorghiu-Dej. Ta pačia proga Rumunijos komunistų partijos prezidiumas turės išsirinkti kitą pirmąjį savo sekretorių. Rumunijos komunistų partija čia vadinama patriotiniu laudies frontu. Centriniam komitete sekretoriais yra trys artimi mirusio prezidento draugai ir bičiuliai Chivu Stoica, Nicolae Ceausescu ir dabartinis premjeras Ion Maurer.

Miręs komunistų vadas buvo kilęs iš Rumunijos darbininkų šeimos. Jis pats ilgą laiką dirbo darbo unijoje ir buvo geležinkeliečių unijos vadu. Ne vienas metus Gheorghiu-Dej praleido kalėjime. Komunistų partijos nariu buvo nuo 1930 metų. Komunistams paėmus valdžią, jis 1947 metais buvo premjero pavaduotoju, o nuo 1955 metų tapo pirmuoju komunistų partijos sekretoriumi.

#### Prisimena Besarabiją

Rumunija rytinės Europos komunistinių valstybių tarpe užima savotišką vietą. Ji kartu su Vengrija nėra slavų tauta. Rumunų istorija, kalba ir papročiai yra daugiau panašūs į vakarų Europos, o ne į slavų kraštų. Rumunija turi apie 19 milijonų gyventojų, kurie abiejų paskutinių karų metu nukentėjo lygiai nuo vokiečių ir nuo rusų. Pirmajame kare rumunai buvo palankūs vokiečiams, tačiau po dviejų metų perėjo į sąjungininkų pusę. Tas jiems atnešė trijų kaimynų okupaciją: Vengrijos, Austrijos ir Vokietijos.

Prieš antrąjį karą Stalinas susitarė su Hitleriu ir de jure karo atėmė iš Rumunijos Besarabiją. Ta pačia proga Vengrijai teko Transilvanija. Kilus karui Rumunija kovojo vokiečių pusė, atsiėmė iš rusų Besarabiją ir turėjo kare didelių nuostolių. Po karo sovietai vėl atplėšė nuo Rumunijos Besarabiją ir atsiėmė iš Maskvos komunistų valdžią, kuriai vadovavo Kremliaus auklėtinė garsioji Ana Pauker.

#### Sovietų įtaka mažėja

Mirusiojo Rumunijos prezidento Gheorghiu-Dej ir jo kalėjimo draugų nuopelnas buvo tas, kad jiems pavyko iš Rumunijos išvesti Stalino įtaką dar prieš Chruščiovą. Jau 1952 metais valdžia pateko rumunų komunistų rankose. Kadangi Rumunijoje nėra sovietų kariuomenės, tai ta valdžia ir liko nepakeista iki šiol. Sovietų įtaka Rumunijoje ėmė mažėti. Rumunija pradėjo vesti prekybą su vakarų pasaulio valstybėmis. Bukarešto gatvėse komunistų partijos organizuotose paraduose nenešiojami kaip Lenkijoje ar Rytų Vokietijoje sovietų vadų paveikslai. Prieš du metus Rumunijos mokyklose buvo panaikintas rusų kalbos dėstymas, kuris anksčiau buvo privalomas. Svetimų kalbų institute iš 240 studentų anglų kalbos mokosi 120 studentų, prancūzų — 80 ir rusų — 40.

Rumunijos ir Sovietų Sąjungos santykiai tebėra artimi. Apie du trečdaliai rumunų prekybos vyksta su komunistų kraštais. Abiejų kraštų pasienis siekia virš 300 mylių. Policijos kontrolė krašte yra nemenkesnė, kaip kituose komunistų kraštuose. Tačiau paskutiniiais metais rumunai parodė daug iniciatyvos derybose su vakarų pasauliu. Jie nebebiją pasakyti Maskvai "ne" jos ginčuose su Kinija. Pasitaiko

### IŠ VISO PASAULIO

**ATENAI.** — Amerikos diplomatai Graikijoje bando sumažinti įtampą Kipro saloje tarp graikų ir turkų. Graikijos premjeras kalbėjosi su JAV ambasadorium dėl graikų blokados Kipre nuėmimo. Į Kipro salą išvyko graikų gynybos ministeris pasikalbėti su vyskupu Makarios.

**COLOMBO.** — Ceilone prasi-dėjo vyriausybės rinkimai. Ceilono tautininkų partija susijungusi su kitomis dešinio sparno partijomis nori nuversti Bandaranaike vyriausybę, bauginami krašto gyventojus, kad vyriausybė atiduos Ceiloną į kinų komunistų rankas.

**CHICAGO.** — Plieno darbininkų unija nutraukė 21 dieną trukusį streiką prieš American Can Co. Darbininkai išsuderėjo 10 centų per valandą algos pakėlimą, kuris galios nuo spalio 1 dienos. Dar 7 centus bendrovė pridės 1966 gruodžio 1 dieną.

**MASKVA.** — Vienas Ghanos studentas buvo rastas negyvas Baku mieste, Sovietų Sąjungoje. Policija įtaria, kad jis buvo nužudytas.

**PARYŽIUS.** — Komunistinė Kinija veda derybas su prancūzų Berliet bendrove. Kinai nori pirkti kelis trokų fabrikus.

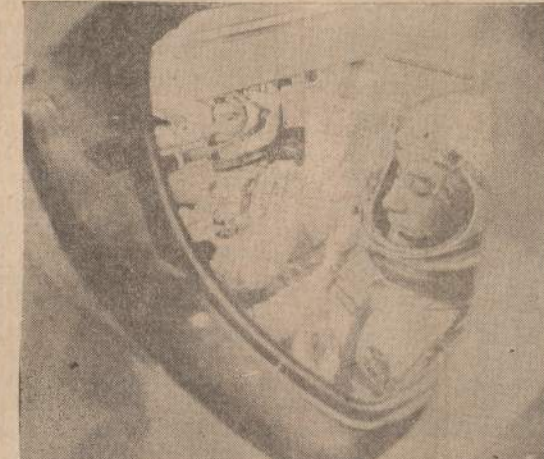
**WASHINGTONAS.** — Britų užsienio reikalų ministeris Stewart tęsia savo pasitarimus su valstybės departamento pareigūnais. Galvojama, kad yra aptariamai sovietų ministerio Gromyko lankymosi Londone rezultatai.

**CARACAS.** — Venecuelos kariuomenės dalinys puolė komunistų teroristų grupę pasislėpusią Andes kalnų srityje. Susišaudymo metu žuvo vienas iš svarbiausių Kubos komunistų agentų Gregorio Marquez, kurio Venecuelos policija jau senai ieškojo. Kitas teroristas buvo užmuštas, o du paimiti nelaisvėn. Už Marquez sugavimą buvo paskirta 6,666 dolerių premija.

**NEW YORKAS.** — Buvęs Pietų Vietnamo premjeras ir karo vadas generolas Khanh lanko JAV kariuomenės bazes ir karo mokyklas.

**TEL AVIVAS.** — Izraelio ir Sirijos pasienyje sekmadienį įvyko nauji susišaudymai. Užmuštų nebuvo. Sirija bando neleisti Izraelio darbininkams dirbti prie Jordano upės vandens nukreipimo projekto. Izraelis nori dalį upės vandens nukreipti į vandens neturinčias Negev dykumos sritis.

rumunų tarpe ir užuominų, kad sovietai turėtų sugrąžinti Rumunijai iš jos atplėštą Besarabiją. Ateitis parodys, kuriuo keliu rumunai pasuks dabar, mirus jų vadui Gheorghiu-Dej.



Astronautai Gus Grissom (dešinėje) ir John Young ruošiasi skristi aplinkui Žemę. Jeigu šis skridimas gerai pavyks, tai netrukus Amerikos astronautai bandys pasiekti mėnulį.

### PRANCŪZŲ RINKIMUOSE KOMUNISTAI LAIMĖJO DEVYNIS NAUJUS MIESTUS

**PARYŽIUS.** — Sekmadienį įvyko Prancūzijos savivaldybių rinkimų pakartojimas. Tose vietovėse, kur praėjusį sekmadienį, kovo 14 d. nebuvo tikro laimėtojo, kuris būtų gavęs daugiau kaip 50% visų balsų, rinkimai buvo pakartoti. Tokių vietovių buvo virš 16,000 iš bendro 37,779 atskirų bendruomenių skaičiaus. Jau kelios savaitės Prancūzijos politikai dėjo pastangas derėtis su savo oponentais, dėtis į koalicijas, spausti savo priešininkus ir kitaip politikuoti. Ne visur tie politiniai manevrai pavyko. De Gaulle remiantis naujosios respublikos partija bandė pritraukti į savo tarpą centrinės, dešiniąsias partijas. Daugelyje miestų jai tas nepavyko.

Degolista, vyriausybės pranešimu, turės kontrole 25 miestuose. Tuo būdu, jie laimėjo tik vieną naują miesto tarybą. Tačiau jiems nepavyko laimėti labai svarbių Paryžiaus miesto tarybos. Iš 90 tarybos narių, degolista pravedė tik 39 narius. Praėjusį sekmadienį atrodė, kad jie gali laimėti 48 vietas.

Socialistai turi kontrole 32 tarybose. Jie pralaimėjo devynias tarybas. Iš didesnių kaip 30,000 gyventojų miestų, komunistai valdys 34. Rinkimuose jie laimėjo devynis naujus miestus.

Paryžiuje komunistai susiblokavo su socialistais ir bendrai laimėjo miesto taryboje 38 vietas. Kitos partijos turi 13 vietų.

#### Marselį valdys socialistai

Visa Prancūzija atidžiai stebėjo rinkimus Marselyje, kurio meras, socialistas Gaston Defferre žada kandiduoti į Prancūzijos prezidento postą. Praėjusį sekmadienį Marselio tarybos rezultatai nepaisė, nes visos partijos pasidalino gautus balsus. Stiprus Marselio komunistai buvo gavę daugiau balsų negu socialistai ar degolista. Ši kartą rinkėjai parėmė daugiau socialistus. De Gaulle partija atsisakė pasitraukti iš rinkimų, kad jų rinkimai galėtų balsuoti už socialistus. Tačiau ir taip socialistai laimėjo reikalingą daugumą, o jų vadas meras Defferre ir toliau liko stipri politinė figūra, kuri bandys prezidento rinkimuose nuversti de Gaulle.

Marselio rinkimuose socialistų sąrašas laimėjo 41 vietą taryboje, kurioje komunistai turės 22 vietas vietoje turėtų 29 vietų.

Prancūzijos komunistai savivaldybės rinkimuose laimėjo mažiau balsų negu 1959 metų rinkimuose. Jų padidintas laimėtų tarybų skaičius atsirado dėl kovos tarp De Gaulle partijos ir konservatorių bei kitų vidurio partijų.

Gynybos sekretorius McNamara pranešė, kad keli atominiai laivai, ginkluoti atominėmis raketomis bus perkelti ateityje iš Atlanto į Ramųjį vandenyną.

### Kinijos komunistai jau švelniau kalba

**TURINAS.** — Italijos laikraščiai paskelbė pasikalbėjimą su Kinijos užsienio reikalų ministru Chen Yi. Jis sako, kad kinai tuoj ateitų į pagelbą Šiaurės Vietnamui, jei Amerikos kariuomenė peržengtų Šiaurės Vietnamo sieną ir jei, Šiaurės Vietnamo vyriausybė paprašytų Kinijos pagalbos.

Kinija nenorinti siųsti savo kariuomenės į kitus kraštus, nes tai duotų progą imperialistams pradėti šaukti, kad komunistai gresia pasauliui. Kinai vartoja savo karines jėgas tikai gynybai.

Komunistinės Kinijos radijas komentuoja prezidento Johnsono kalbą, pasakytą Texas ūkyje šeštadienį. Kinai sako, kad prezidentas vartoja "gansterio logiką". Žinia, kad į Washingtoną žada atvykti ambasadorius Taylor, aiškinamas tuo, kad Amerika yra pasirodusi išplėsti savo "agresiją Vietnam". Kinų radijas sako, kad Amerika gavo Vietnamo daug smūgių ir jai gresia pralaimėjimas. Dėl to, "kariniai nuotykių ieškotojai" bando išsigelbėti iš pralaimėjimo išplėdami karo veiksmus.

### Ben Gurion bandė susitikti Nasserį

**MUENCHENAS.** — Vakarų Vokietijos laikraštis "Suddeutsche Zeitung" išspausdino pasikalbėjimą su buvusiu Izraelio premjeru Ben Gurionu. Jis pasakoja, kad praėityje jis jau kelis kartus, tarpininkaujant Amerikos diplomatomis, bandęs užmegzti ryšius su Egipto prezidentu Nasseriu. Pirmą kartą Nasseris jo pasiūlymą atmetęs, o antrą kart, pakviestas atvykti į Jeruzalę pasitarimams, Nasseris atsakė, kad jis žino, jog atvykęs į Jeruzalę jis per dvi valandas išspręstų visus Egipto-Izraelio klausimus. Jis žinąs ir tai, kad Jeruzalėje jis būtų saugus, tačiau iš to kelionės jis niekada nebegalėtų sugrįžti į Egiptą.

Ben Gurionas savo pasikalbėjime alikraščiu pareiškė, kad, jo nuomone, karo tarp Izraelio ir Egipto artimoje ateityje nebus. Jis netikės, kad Nasseris norėtų karą pradėti, o Izraelis irgi nepraedės.

Ben Gurion papasakojo, kad jis kreipėsis į Jugoslavijos prez. Tito, prašydamas jį tarpininkauti tarp Egipto ir Izraelio, tačiau Tito atsisakė, nes jo pastangos būtų bevaisės, turint galvoje arabų užsispyrimą.

### "Ranger 9" keliauja tyrinėti mėnulio

**CAPE KENNEDY.** — Raketa "Ranger 9" su filmavimo aparatais laimingai skrenda į mėnulį. Šioje kelionėje raketa yra taikoma į vadinamą "Alfonso kraterį". Amerikos ir Sovietų Sąjungos mokslininkai pastebėjo tame milžiniškame mėnulio paviršiaus įdubime dujų ir net liepsnų. Galvojama, kad tai yra seniai veikęs mėnulio ugniakalnio centras.

Foto kameros turėtų padaryti apie 7,000 to kraterio nuotraukų. Iš jų mokslininkai galėtų nuspręsti, kas ten mėnulyje dedasi.

### VIETNAME PANAUDOTOS FOSFORO BOMBOS BEI NENUODINGOS DUJOS

**SAIGONAS.** — Įvykiai Vietname aiškiai rodo, kad Amerika pradėjo vesti karą prieš Šiaurės Vietnamo komunistus, panaudodama naują strategiją. Amerikos ambasadorius Taylor Saigone korespondentams vakar pareiškė, kad kova Vietname eina prie sprendžiamojo taško. Komunistai deda dideles pastangas perkirsti Pietų Vietnamą per pusę. Galimas daiktas, kad puolimai Šiaurės Vietnamo teritorijoje ateityje bus dažnesni ir didesnėmis jėgomis. Laukiama, kaip Šiaurės Vietnamas reaguos į ligšiolinius puolimus iš oro.

### Bandymai su dujomis P. Vietname nesiseka

**SAIGONAS.** — Amerikos ir Pietų Vietnamo karinė vadovybė jau kuris laikas bando pavartoti prieš komunistų partizanų nemirtingas dujas. Tos dujos yra panašios į ašarines dujas. Vienos jų sukelia vėmimą, kitos paleidžia vidurius. Jų veikimas yra laikinas. Gazas vartojamas, norint išvaryti partizanų iš požeminių slėptuvių, ar norint išvaduoti jų laikomus belaisvius, nesudarant pavojaus jų gyvybėms. Dujos pavartojamos ir tuose atvejuose, kai kartu su komunistų kareiviais yra moterų ir vaikų.

Dujos gali būti paskleistos priešais tarpe iš helikopterių, barstant tam tikrus garuojančius mištelius, arba gali būti išsautos granatų pavidale. Dujų vartojimas nėra populiarus Pietų Vietnamo karių tarpe. Jie turi per mažai dujų kaukių ir patys dažnai pajunta dujų veikimą. Kitais atvejais dujų kaukės gaminamos Amerikos kariams, vietnamiečiams būna per didelės.

Pasitaikė atveju, kada po bombardavimo dujų granatomis, vietnamiečiai puolė komunistų pozicijas ir buvo pasitikti stipria ugnimi. Pasiškėjo, kad komunistų kareiviai nereagavo į dujų veikimą taip, kaip buvo tikėtasi. Vyriausybės kareiviai turėjo pasitraukti su dideliais nuostoliais.

Korespondentai Pietų Vietnamo praneša, kad dujų vartojimas nelabai populiarus Pietų Vietnamo gyventojų tarpe, lygiai kaip ir Amerikos piliečių tarpe. Miestų gyventojai bijo, kad komunistai, atsiilygindami, nepavartotų dujų Pietų Vietnamo miestuose.

**ADENAS.** — Pietiniame Jemene, kovose su arabų sukilėliais žuvo 3 britų kareiviai ir keturi buvo sužeisti. Tautinis arabų laisvės frontas yra remiamas Egipto. Britai Adene laiko stiprias kariuomenės jėgas.

Is pareigų pasitraukė Izraelio sveikatos ministerio pavaduotojas Raphael. Jis buvo įveltas į kyšių ėmimo skandalą, jė kurį nepranešė policijai.



Prezidentas Lyndon B. Johnson kalbasi su laikraštiniškais, atvykusiais į prezidento ūkį. Prezidentas padarė pareiškimus Alabamos ir Vietnamo klausimais.

Amerikos karinė vadovybė Saigone pareiškė, kad paskutiniu metu prieš komunistų kariuomenę buvo panaudotos nenuodingos dujos, kurios priverčia kareivius vėmti. Vakar apie 1,000 Pietų Vietnamo kareivių helikopteriais buvo perkelti į pozicijas netoli Da Nang karinės bazės, kuri yra saugoma Amerikos marinių. Netoli Da Nang, apie 10 mylių į šiaurę buvo pastebėta didelė komunistų kariuomenės koncentracija.

Vakar aštuoni Amerikos karo lėktuvai žvalgomu tikslais buvo nukridę virš Šiaurės Vietnamo. Vienas amerikiečių lėktuvas buvo priešais artilerijos numuštas, tačiau lakūnų pavyko išgelbėti.

#### Sugriovė 48 barakus

Sekmadienį apie 40 Amerikos ir Pietų Vietnamo lėktuvų bombardavo didelį komunistų kareivinių rajoną Vu Con vietovėje. Ji yra netoli Pietų Vietnamo sienos, apie 25 mylių nuo pajūrio. Čia pirmą kartą amerikiečiai panaudojo baltojo fosforo padegamasias bombas. Šios bombos išsprogdusios aptaško taikinį fosforu, kuris susijungęs su oru tuoj užsidega. Fosforu sukelta ugnis negali būti užgesinta nieku kitu, kaip tik alyva. Šiuo skydū aptaškytas žmogus gauna didelius kūno sužalojimus. Zvalgyba praneša, kad visi kareivinių rajono barakai, o jų buvo 48, buvo sugriauti ir sudeginti. Čia, kiek žinoma, pastoviai buvo laikoma 1,000 vyrų komunistų kariuomenė.

Pietų Vietnamo vyriausybė paaikino, kad sudaužytuose barakuose buvo laikomi Pietų Vietnamo siunčiami komunistų kareiviai. Čia buvo nemažai maisto ir amunicijos sandėlių.

#### Vietnamo karo tikslai

Šeštadienį savo ūkyje prezidentas Johnsonas pareiškė, kad trečiu laiku Amerikos ambasadorius Pietų Vietname Taylor atvykęs į Washingtoną pasitarti. Prezidentas pabrėžė, kad jo atvykimas nereiškia jokius svarbių Pietų Vietnamo politikos pakeitimų, bet turėtų būti laikomas paprastu pasitarimu.

Ta pačia proga Amerikos prezidentas nušvietė Amerikos padėtį Vietname. Jis pareiškė, kad Amerika nenori grasinti komunistų režimui Šiaurės Vietnamo, Amerika nenori nugalėti ar okupuoti jų teritorijas. Amerika tenori, kad Šiaurės Vietnamas laikytųsi savo sutarčių ir sustabdytų savo vedamą agresiją prieš kaimynus. Amerika siekia pietryčių Azijoje taikos. Jei Pietų Vietnamas negali gyventi nepriklausomas ir negali džiangtis taika, tai ko gali laukti šimtai kitų nedidelių kraštų, kurie norėtų išlaikyti savo teises į laisvę ir nepriklausomybę. Prezidentas pakartojo, kad Amerikos politika Vietname yra ta pati, kaip buvo prieš metus ar net prieš 10 metų.

# TVIRTA SVEIKATA — PASTOVI LAIMĖ

## Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

### PLAUČIŲ IŠSIPŪTIMAS — PULMONARY EMPHYSEMA

Pastaraisiais metais žmonių, ypač vyrų, luošumas ir mirtingumas dėl plaučių emfizemos žymiai padidėjo; kad šią ligą sustabdyti galėtum, reikia su atsitéjimu prisilaikyti tinkamai suplanuoto gydymo.

#### Šiandieninė mediciniška tiesa

Plaučių išsipūtimas — pulmonary emphysema yra liguistas plaučių pakitimas, pasireiškiantis dvejopa netvarka: 1. nenormaliai padidėja oro tarpai plaučiuose; 2. apsiardo plaučių smulkiausių padalinių-alveolų sienelės. Mirusiojo dėl emfizemos plaučiai esti išsipūtę — dideli, pablyškę, palyginti, bekraujai ir savam paviršiuje dažnai turį oro pūselių.

#### Kai plaučiai išsiplečia, jų darbas sumenkėja

Empizemos paliestus plaučius per mikroskopą tiriant (histologiškai) randama sekantieji liguotumai: 1. išsiplečiusios alveolos ir jų sienelės perplyšusios; 2. sumenkė alveolų sienelių elastingumą; 3. alveolų sienelėse sumažėjęs kraujagyslių skaičius ir jų spindis.

Taip plaučiams pakitus, sutrinka jų darbas sekančiu būdu: 1. susitruko oro pritekėjimas į plaučius; 2. kinta ventilacijos ir kraujo cirkuliacijos santykis plaučiuose; 3. sumenksta difuzija — per alveolų sienelės dujų keitimasis (tarp alveolose dujų ir alveolų sienelėse esamų kraujagyslių kraujo dujų). Tada sumenksta deguonio patekimas į kraują, ir anglies dvideginio iš kraujo išskyrimas į alveolų orą.

#### Emfizemos liga dažnėja

Plaučių emfizema yra rimta liga. Žmonių mirimai nuo tos ligos vis dažnėja. Per penkis metus — nuo 1954 iki 1959 metų — šiam krašte nuo emfizemos mirčių padažnėjo 158%. Nors dabar dažniau tą ligą gydytojai suranda, nes atidžiau žmogų tiria, bet nėra abejonės, kad ši liga dabar padažnėjo.

Apskaičiuojama, kad virš 40 metų sulaukusių vyrų tarpe pasitaiko net iki 26.5% tokių ligonių, kurie negaluoja chroniškai, plaučiuose dėl oro keitimosi apsunokančiomis negalėmis. Plaučių emfizema buvo antroji savo dažnumu priežastis, dėl kurios 1960 metais apdraustiesiems daugiausia premijų išmokėjo Old-Age and Survivors Insurance biuras. Šia liga suserga 4-5 kartus dažniau vyrai negu moterys.

#### Kaip plaučių emfizema atsiranda?

Plaučių išsipūtimas (pulmonary emphysema) išsivysto tada, kai daugelis veiksnių dvejopai pakenkia plaučiams: 1. daliniai susiaurina bronchų spindį; 2. padidina pasipriešinimą oro apykaitai. Yra žinomi trys veiksniai, kurie sunkina oro apykaitą plaučiuose ir tuo didina jų išsipūtimą: 1. uždegimas — infek-

cija; 2. bronchų raumenų susitraukimas — spazmas; 3. gleivinės paburkimas. Pakartotinis ir kiek ilgiau užsitęsęs plaučių išsipūtimas dvejopai plaučiams kenkia: 1. suardo alveolų sienelės; 2. sumažina plaučių elastingumą — išsiplečimo ir susitraukimo pajėgumą. Pasitaiko, kad visų pirmiausia plaučiai praranda savo elastingumą — ir tik jau tada išsiplečia.

#### Dėl išpūtų plaučių kraujas negauna tiek reikiant deguonies

Ne visos plaučių dalys vienodai nustoja elastingumo. Tada įkvėptas oras nepasidalina vienodai po visus plaučius. O tada sutrinka balansas tarp ventilacijos ir kraujo cirkuliacijos (perfuzijos) plaučiuose. Taip ir gaunamas dvejopas pakenkimas: 1. ta dalis plaučių lieka be vertės (dead space), kurioje dėl plaučių išsiplečimo sunyksta kraujagyslės: nors ir gerai ventiliuojama ji būtų, ten nėra pakankamai kraujo, kuris deguonį iš oro paima; 2. kitoj nevienodai išsiplečiusių plaučių vietoj gali gautis priešinga padėtis: gali kraujui pakankamai pritekėti, bet oro mažai patekti, — tada nebus iš ko kraujui gauti deguonies; tada veninio kraujo pagausės arterijoje — žmogus pamėlinuos: gausis toks stovis, tarsi arterija jungtųsi tiesiogiai su vena, o ne per kapiliarus.

#### Išsiplečė — Emfizemiški plaučiai yra peilis širdžiai

Daugeliui neaišku, kaip išsiplečė plaučiai gali pakenkti širdžiai. O štai kaip tai atsitinka. Išsiplečius plaučiams, turi išsiplesti ir jų mažiausios dalys — alveolos. Tada pastarųjų sienelės trūksta, naikinasi. Kartu, žinoma, trūksta — naikinasi ir tų alveolų sienelėse esą smulkiausi — mikroskopiniai kraujo indai (kapiliarai). Tada tie kapiliarai užanka. Tai sukelia plaučių kraujotakos sulėtėjimą, nes sumažta kanalų skaičius, kuriais kraujas per plaučius turi prabėgti. Matom, kad plaučiams pučiantis, mažėja juose kraujo tekėjimui vietas. Tai nėra taip, kaip daugeliui atrodo, būk per išplečius plaučius esą lengviau kraujui pratekėti. Dėl to ir prasideda širdies bėdos plaučiams išsiplečius.

Minėtas plaučiuose kraujotakos sulėtėjimas neišvengiamai padidina kraujospūdį plaučių arterijoje, kurį į plaučius ateina iš dešinės širdies pusės (d. skilvelio) ir atneša veninį kraują prisisūrbimui deguonies. Tas iš dešinės širdies į plaučius einančioji arterijoje padidėjimas kraujospūdžio galima prilyginti ledais užsikimšusiai upei pa-



Paryžiaus madų gamintojas Jacques Heim pasiūlo jaunoms moterims pakeičti matomą apvalkalą, kuris permatomas, bet labai patogus rytais būti namie.

vasarį. Juk ir tada prieš upės užtvankimo vietą vandens spaudimas kyka.

O kai padidėja kraujospūdis plaučių arterijoje, tada turi sunkiau dirbti dešinysis širdies skilvelis, nes kraujas, kad ir sunkiai išplečius plaučius, bet visvien reikia įstumti. Aišku, kad tada dešinysis skilvelis turi daugiau dirbti. Todėl jo raumenys padrūtėja (hypertrofuoją) — dėl to plaučiams išsiplečius, dešinysis skilvelis išsiplečia. Todėl, plaučiams išsiplečius, širdžiai darbas sunkėja. O kartą plaučiai išsiplečė, niekad atgal nesusitraukia. Plaučių emfizema nepagydoma, tik jos savininkas išmokoma laimingai jaustis jos neatškratant. Išėina, kad plaučiams išsiplečius gaunamas nuolatinių dišesnis darbas širdžiai. Todėl ateina laikas, kad nuolat padidintai dirbęs dešinysis širdies skilvelis (right ventricle) ima nuvargti, savo darbo dėl pervargimo neatlikti ir žmogus gauna taip vadinamą silpną širdį dėl plaučių išsiplečimo — emfizemos. Tas širdies dėl plaučių išsiplečimo susilpnimas vadinamas plautine širdimi (cor pulmonale). Dabar jau žinoma, kad ne tik vien dešinioji, bet ir visa širdis esti pakenkiama. Yra gerai žinomi gydytojų tokios širdies negalavimai su visomis pasekmėmis, bet apie tai ir apie tų negerovių gydymą — sekančioje kartą.

#### Pasiskaityti: National Tuberculosis Association; Chronic Obstructive Pulmonary Emphysema, New York, 1963.

### STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Senesniai astmatikui pagelba

Klausimas: Senas esu ir nuo dusulio priepuolių negaliu pasiluosuoti. Negi jau senam reikis gyvam į žemę list, kad man vaistai nepadeda. Gal Tamsta kokiu patartum? Doktorai sako, kad astmą turiu ir numoja ranka, nes jau "over 65" kaip jie sako — išėina, kad ne gydytis senam nereikia. Tai kur čia teisybė?

Atsakymas: Teisybė yra, kad pirma reikia būti žmogum, o tik paskui gydytoju. Tada nereikės seneliams šalia savos ligos, dar nešti daktaro jam uždėtą dvasinį įskaidimą. Nežinia, kokiam stovyje Tamstos sveikata yra. Nežinia ir kaip Tamsta gyda. Reiktų, kad Tamsta gydytumeis pas tokį gydytoją, kuris pajėgia gydyti "over 65" sulaukusiuosius. Čia tik bendrai galima aptarti, kai šiandieninė medicina gydo astma (Bronchial

asthma) negaluojančius senelius.

Tik tada sėkmingai senelių astmą pajėgiama gydyti, kai sekančius du svarbius dalykus patiriame: 1. koks yra sąveikis tarp kalbamo ligonio turimos astmos, jo bronchito ir emfizemos; 2. koks procentinis kiekis turimos ligos simptomų yra patalios.

Išgydyti galima šituos tris senelio dusulio simptomus: 1. bronchų raumenų spazmai; 2. gausi bronchų sekrecija — skrepliai; 3. bronchų gleivinės paburkimas (edema). Tas visas tris negeroves galima gydyti simptomatiškais priemonėmis. Tada ligonio stovis gerės.

Seneliai retai serga gryna alergine astma. Darant jiems alerginius odos tyrimus, gauname neigiamus ar abejotinus davinius. Jautrumo mažėjimas tokiems skilvelis (right ventricle) ima nuvargti, savo darbo dėl pervargimo neatlikti ir žmogus gauna taip vadinamą silpną širdį dėl plaučių išsiplečimo — emfizemos. Tas širdies dėl plaučių išsiplečimo susilpnimas vadinamas plautine širdimi (cor pulmonale). Dabar jau žinoma, kad ne tik vien dešinioji, bet ir visa širdis esti pakenkiama. Yra gerai žinomi gydytojų tokios širdies negalavimai su visomis pasekmėmis, bet apie tai ir apie tų negerovių gydymą — sekančioje kartą.

Pagrindinis senelių astmos gydymas yra trejopas: 1. iš senelio aplinkos pašalinimas jam kenkenčių veiksmų; 2. simptoma tiškas jo dusulio gydymas; 3. uždegimo (infekcijos) tvarkymas.

Corticosteroidai (kortisonas ir kit.) gali ir turi būti reikalingi esant vartojami, bet tik mažiausiomis dozėmis ir trumpiausiam. Čia seneliai neturėtų daryti klaidos — patys padidintą dozę im-

## PRO MEMORIA

Čiurlionio galerijos buvusios direktijos ir L. A. Menininkų Klubu valdybos ginčui dėl Čiurlionio galerijoje sutelktų meno kūrinių sprestį sudarytoji komisija savo darbą baigia šiuo Pro Memoria.

1) 1964 m. sausio mėn. 12 d. JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo pirmininko pastangomis sukviestas pasitarimas Čiurlionio galerijos reikalui išrinkti komisiją, kurios paskirtis buvo iširti ginčo priežastis, iširti Čiurlionio galerijos padėtį ir duoti pasiūlymus ginčo išsprendimui. Pasitarime dalyvavo: Lietuvos Generalinis Konsulas dr. P. Daužvardis, tėvų Jėzuitų atstovas kun. B. Kristanavičius S. J., prof. A. Varnas, P. Gaučys, Z. Kolba, A. Kėzelis, L. Balzaras, M. Šileikis, J. Tričys, B. Macevičius, A. Nakas, J. Narukynas ir J. Jasaitis. Abiem šalim sutikus, komisija sudaryta iš: kun. B. Kristanavičiaus S. J., J. Jasaičio ir pakviesto prof. M. Mackevičiaus.

2) Komisija, pradėdama darbą, raštu atsiklausė buvusios Čiurlionio galerijos direktijos per dal. Z. Kolbą ir L. A. Menininkų Klubu valdybos per pirmininką P. Gaučį, prašydama abiejų šalių pasisakyti, ar komisijos sprendimas bus jų priimtas. Gauti atsakymai leido komisijai darbą pradėti.

3) 1964 m. gruodžio mėn. 31 d. komisija pakvietė dal. Z. Kolbą ir P. Gaučį išsiaiškinti Čiurlionio galerijos padėtį ir dami bei ilgiau kortizoną negu galima vartodami — dabar dažnai prieš gydytojo patarimą taip elgias.

Sėkmingas senelių astmos gydymas iš gydytojo reikalauja trijų dalykų: 1. aptažinimas astmą įtakojančių dviejų negerovių: nepagydomo chroniško bronchito ir emfizemos; 2. su pratimas astmos patologinės fiziologijos; 3. kiekvieno atveju seneliui astmą sukeliančių priežasčių įvertinimas.

Taigi, tiek dusulio suimti seneliai, — įskaitant ir tamstą — tiek jiems padėti pasirengę gydytojai turi savus darbus reikiamai atlikti — tik tada galima tikėtis, kad tamstai nereikės "gyvam į žemę listi".

4) Kiek sąlygos leido ištyrusi ir apsvačiusi Čiurlionio galerijos ir Meno Kūrinių Fondo padėtį ir kilusio ginčo priežastis, komisija priėjo tokio sprendimo:

"1. Čiurlionio galeriją globojanti ir administruojanti institucija nėra galerijoje esančių meno kūrinių savininkė ir savo istatuose ypatingai aiškiai turi suformuluoti, kam galerijoje sutelkti meno kūriniai priklauso.

2. Kadangi Čiurlionio galerijoje yra sutelktas visuomenės aukomis ir kt. lėšomis Meno Kūrinių Fondas yra skirtas Nepriklausomai Lietuvai, todėl jam globoti sudaromas specialus Globos Komitetas. Šį komitetą sudaro: Lietuvos diplomatinės tarnybos, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos ir tėvų Jėzuitų atstovai (po vieną nuo institucijos). Jie į komitetą pakviečia realistes ir modernistes meno pakraipos du dailininkus.

3. Globos Komitetas ir Čiurlionio galerijos administracija (direkcija) vadovaujasi specialiai paruoštu statutu. Statutą paruošia Globos Komitetas. Globos Komitetas taip pat apsprendžia kada Lietuvos padėtis bus tokie (laisva), kad jai priklausantis Meno Kūrinių Fondo turtas bus galima perduoti.

4. Globos Komitetas sudaro komisiją, kuri turi patikrinti Čiurlionio galerijoje esamus meno kūrinius ir kitą turtą bei aiškiai nustatyti, kas kam priklauso.

5. Čiurlionio galerijos finan-

sinus įsipareigojimus, padarytus ryšium su Čiurlionio galerijos inventoriaus įsigijimu, galerijos išlaikymu ir Meno Kūrinių Fondo ugdymu, o taip pat tam pačiam reikalui padarytas asmenines išlaidas, Čiurlionio galerijos administracija atlygina iš savo kasos.

6. Turtą, nepriklausantį Č. galerijai ir Meno Kūrinių Fondui, galerijos administracija grąžina savininkams."

7) Buvusioji Čiurlionio galerijos direktėja šį sprendimą priėmė; L. A. Menininkų klubo vadovybė — atmetė.

8) Komisija laikosi nuomonės, kad ginčui užbaigti abi šalys turi priimti komisijos priimtą ir aukščiau paminėtą 6-ųjų punktų sprendimą.

Šio Pro Memoria originalą gauna Lietuvos Generalinis Konsulas dr. P. Daužvardis, nuorašus: L. A. Menininkų Klubu valdyba, buvusi Čiurlionio galerijos direktėja ir JAV LB Kultūros Fondo valdyba.

Jonas Jasaitis (Komisijos vardu)

1965 m. kovo mėn. 13 d. Chicago, Illinois.

### Kanadoje be Dievo neduoda pilietybės

Ontario provincijos (Kanadoje) aukščiausias teismas atmetė pilietybės prašymą olandų imigrantų porai, Mr. ir Mrs. Ernest Bergsma, kurie prieš 9 metus iš Olandijos imigravo į Kanadą ir norėjo priimti Kanados pilietybę, bet žemesnis teismas jų prašymą atmetė, kadangi jiedu nenorėjo daryti priesaikos žodžiais "so help me God". Bergsma apeliavo žemesniojo teismo nutarimą į provincijos aukščiausiąjį, bet ir tas nieko negalėjo padėti, kadangi Kanadoje tik tokia priesaikos forma yra nustatyta įstatymais.

Every Letter Bit Hurts...

KEEP AMERICA CLEAN AND BEAUTIFUL!

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli traukai - greičiau kraustymo traukai)

Šių metų patyrimas - Pigus ir sėkmingas pataravimas

**JUOZAS NAUJOKAITIS**

2022 N. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-9209

### DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

yra geriausia dovana Žiemos vakarams.

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviešuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJINIŲ" ADMINISTRACIJOJE

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone RAymarket 1-3070

INSURED

\* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

K. STRIKAITIS

# PATIKSLINIMO PATIKSLINIMAS

(Gen. P. Kubiliūnas ir 1934 m. birželio 7 d. sukilimas)

(Tęsinys)

Pačioje prezidentūroje didelio tarnautojų štabo nebuvo. Prezidento kanceliarijos v-kas kun. dr. Bielskus savo kabinete sėdėdavo visada vienas ir jokio savo asmeninio sekretoriaus neturėjo. Raštinė buvo labai paprasta — sename namelyje, kuris buvo nuomojamas. Kitame kambaryje dirbo ordenų kancleris stud. Zabarauskas ir viena mašininkė. Be to, dar buvo vienas jaunas vyrukas, kuris išnešiodavo korespondencijas ir apvalydavo raštines. Iš jo dažniausiai susilaukdavome žinių, ką prezidentūroje šneka aukštieji valdovai. Jis visur prieidavo ir landžiodavo po visus prezidentūros rūmus, todėl viską ir nugirdavo. Prie didžiųjų — paradinių durų visada budėdavo prezidentūros liokajus Juodvalkis. Jis visada buvo matomas su savo juodu fraku, ant krūtinės daugybe ordenų ir priminėdavo svečius. Buvo labai santūrus ir mažai tejsileidavo į kalbas. Turėjo kelis sūnus, kurie studijavo universitete.

Pačiuose prezidentūros rūmuose budėdavo prezidento asmens adjutantas kpt. Jasiūnas (vietoje buvusio asmens adjutanto maj. Šachmano). Rūmų komendantu buvo alkeltas vyr. leit. iš 2-jo pėst. pulko, jamas vyrukas, kurio pavardės nebeprisimenu. Dar prezidento asmens adjutantu buvo pulk. leit. Giedraitis, alkeltas iš Ulonų pulko, tik gerai nebeprisimenu kokiu laikotarpiu jis buvo.

Išaušo gražus 1934 metų birželio 7 d. rytas. Atsikėlus anksti turėjau eiti į prezidentūrą tarnybon. Eidami į prezidentūrą dažnai užsukdavome į Saugumo D-tą informacijų.

Išėjęs iš šiaulių g-vės ir pasisukęs link Karmelitų bažnyčios gatvėje pastebėjau žygiuojančius aviacijos dalinio kareivius. Rikiuotėje pamačiau ir savo buvusį draugą Jeronimą Leščinską, kuris šypsodamasis žūrėjo į mane. Daėjęs Laisvės Alėją pastebėjau dar daugiau kariuomenės. Vienur kitur gatvėje žmonės stovinėjo ir tarpūsa-

vyje patylomis girdėjosi šnekant: perversmas, perversmas... Saugumo D-te mačiau raštinėse sėdintį seklį Aukštinaitį ir vieną kitą kitų tarnautojų. Paklausiau: kas čia yra, kad pilnas miestas kariuomenės. Vienas atsakė, "Eik kur nori, nes šįryt įvyko perversmas". Mat, ir apie mane iš ankščiau sirinkti daviniai būvę blogi. "Juodojoj" knygoj buvau užregistruotas kaip "voldemarininkas" — nepatiki-mas. Gal jį galvojo, kad ir aš jau pradėsiu šeiminkauti departamente, bet tų "provokatorių" surinktos žinios nepasitvirtino ir pasirodė, kad Strikaitis apie tą perversmą nieko nežino ir man niekas negalėjo primesti, kaip tam gen. P. Kubiliūnui "neteisingos" kaltės.

Tada aš nieko nelaukdamas patraukiau tiesiai į prezidentūrą. Eidamas pro Kauno miesto III-ją policijos nuovadą, kur buvo ir policijos rezervas, pamaciau, kad į jo kiemą geležiniai vartai įlaužti ir jų tarpe stovėjo 1-jo husarų pulko, III-jo eskadrono vyr. leit. Tyrulis su tankete. Tik man buvo įdomu, kaip tas karininkas galėjo pasiimti tanketę iš sunkiųjų kulkosvaidžių eskadrono, nes to eskadrono vadas maj. Grincevičius sukilimui nepriklausė.

Prie policijos rezervo kiek pasizvalgęs traukiau tolyn. Daėjęs prezidentūrą pamačiau, kad gusarų pulko kareiviai su karabinais rankose vaikštinėja apie prezidentūros mūrinę sieną. Aš dar suabejojau į prezidentūrą eiti ir patraukiau Lukšio g-vės link Laisvės Alejos. Baigiantis Laisvės 9lėjai, ties Teisingumo rūmais, priešais Lukšio ir Vilniaus gatvės stovėjo kariuomenės daliniai. Tuomet aš grįžau į prezidentūrą. Prezidentūroje pamačiau kariškų mašinų, kuriose sėdėjo tik kareiviai-šoferiai. Ap-saugos tarnautojai, kuriuos aš turėjau pakeisti, papasakojo, kad šį rytą įvykęs perversmas, o dabar prezidentūroje einą pasitarimai. Po to, aš pakeitęs savo pamainą pradėjau eiti tarnybą prezidentūros kieme. Žinoma, man tas buvo labai įdomu



Kai kuriose Minnesotos vietose iškrito tiek daug sniego, kad pravažiuoti nebegalima. North Man-kato gyventojas Fred Busch rado pakelėje palikto savo automobilio kyšančią anteną. Vietomis pripuštą po 9 pėdas sniego. Dešinėje galima pastebėti apsnigto automobilio viršū.

ir viską sekiau su didžiausiu dėmesiu. Pastebėjau, kad iš prezidentūros dažnai išeina vienas kitas karininkas, kuris palaikė ryšį su sukilėliais. Tuojau sužinojome, kad prezidentūroje yra gen. P. Kubiliūnas, 1-jo gusarų pulko vadas majoras Juozas Bačkus (1941 met. birželio 14 d. išstremtas į Sibirą ir žiauriai nukankintas), o be to, dalis karininkų ir iš kitų sukilimo dalinių. Sukilime dalyvavo gusarų pulkas (irgi ne visas), šarvuotųjų rinktinė (iš Aleksoto), karo aviacija, dalis 2-jo pėst. pulko ir kit.

Atrodo, kad pats sukilimas ėjo labai švelnioje nuotaikoje. Tiek iš sukilimo karininkų, tiek ir iš kareivių matėsi švelniai šypsančios nuotaikos ir neatrodė, kad čia vykty koks rimtas sukilimas. Dar vėliau sužinojome, kad sukilėliai iš viso vyriausybės nenori nuversti, o tik reikalavo pakeisti ministerių kabineto pirmininką J. Tūbelį, kurs galėjo pasilikti tik finansų ministeriu, o savo vietą privalėjo užleisti prof. Aug. Voldemarui. Tuojau pasklido žinia, kad prof. Augustinas Voldemaras jau sėdi Vyr. Kariuomenės Štabe ir laukia galutinų sukilimo rezultatų. Tuo metu jis buvo išstremtas į Zarasus, kur gyvena po stipria Saugumo apsauga. Iš Zarasų, anksti sukilimo ryte, jį lektuvu atskraidinęs aviacijos majoras Garolis. Būk tai kartu į Zarasus skridęs ir karo žvalgas kpt. Vedeika, bet ar jis ten buvęs, tikrų žinių negauta. Pirmiausiai prof. A. Voldemaras buvęs atskraidintas į Kauno aerodromą, iš kur atvežtas į Vyr. Kariuomenės Štabą, kur dirbo ir pats gen. P. Kubiliūnas. Gen. P. Kubiliūnas išvyko į prezidentūrą vesti pasitarimų, o Augustinas laukė žinios, kada jau galės pradėti eiti ministerių prmininko pareigas.

Prezidentūroje dar tebevykstant pasitarimams palengva pradėta vesti atgal į kareivines sukilėlių daliniai. Man ten bebūnant buvo išvesti ir gusarų pulko kareiviai. Po to pasklydo žinia, kad prezidentas davęs iškilmingą garbės žodį, kad susitarimas bus vykdomas ir prieš sukilėlius nebus imtasi jokių priemonių.

Taip man bevaikštinėjant, iš prezidentūros rūmų, per užpakalines duris, pastebėjau išeinant p. Zofiją Smetoniene, ji ėjo galvutę nuleidusi, o pro mane praedama staptelėjusi pasakė: "Nenorėjo turėti gerų tarnybų, dabar galės eiti šunims šeko piauti". Iš to jos pasakymo aš jau supratau, kad sukilėliai bene tik nebus pralaimėję. Neilgai trukus pro parazines duris išėjo gen. P. Kubiliūnas, gusarų pulko vadas maj. J. Bačkus ir daugelis kitų karininkų. Gen. P. Kubiliūnas pridėjęs ranką prie kepurės pasakė: "Ponai karininkai! Jūs turite būti su mumis, o ponai karininkai! Jūs turite būti su mumis". Tuojau prasidėjo mašinų bėrbimas ir karininkai susėdę į mašinas apleidė prezidentūrą. Buvo girdėtis, kad dar prezidentūroje tebevykstant pasitarimams, kai tik sukilę kariuome-

nės daliniai buvo sugrąžinti į savo įgulas, prasidėjo areštavimai. Pirmiausiai buvo suimtas pats prof. A. Voldemaras, kuris iš Vyr. Kariuomenės Štabo buvo atsukilėliais. Tuojau sužinojome, kad prezidentūroje yra gen. P. Kubiliūnas, 1-jo gusarų pulko vadas majoras Juozas Bačkus (1941 met. birželio 14 d. išstremtas į Sibirą ir žiauriai nukankintas), o be to, dalis karininkų ir iš kitų sukilimo dalinių. Sukilime dalyvavo gusarų pulkas (irgi ne visas), šarvuotųjų rinktinė (iš Aleksoto), karo aviacija, dalis 2-jo pėst. pulko ir kit.

Po šių mūsų tautai istorinių įvykių 1934 met. rugsėjo 8 d. buvo ruošama "Pergalės Šventė". Tas vyko taip pat prezidentūroje, o man ir vėl pasitaikė būti artimų šių įvykių lūdininkų, nes kaip tik tą dieną irgi ėjau tarnybą prezidentūroje ir viską savo akimis mačiau. Šių įvykių aprašymo eigos nebentena man kartoti, nes smulkiau savo atsiminimus jau esu aprašęs 1965 metais Naujienų Nr. 72 ir baigiant 106-uojū.

### Kai kurie papildymai

Žinoma, rašant apie tokius įvykius daug kas pamirštama, o ypatingai neturint užrašų. Bet laikui bėgant vėl daug kas prisimenama, tai tenka truputis pakartoti bei daryti papildymus. Dabar prie progos norėčiau pataisyti klaidingą žmonių galvojamą, dėl ko net ir šiomis dienomis man tenka susiginčyti. 1934 m. birželio 7-tos dienos Kauno kariuomenės įguly sukilime prieš prezidentą Ant. Smetoną, kur sukilimui vadovavo gen. P. Kubiliūnas, Kauno Karo Policija su jos buvusiu tuometiniu viršininku kpt. St. Kviecinku perversme nedalyvavo, nes jis po šių įvykių ir toliau pasilikto Karo Policijos Mokyklos viršininku.

Minimam sukilimui nepavykus, šio sukilimo tęstinumą į savo rankas perėmė Karo Policijos Mokyklos viršininkas kpt. St. Kviecinkas. Kaip žinome, jo žinioje buvo ir prezidentūroje garbės sargybos tvarkymas. Kai aš ėjau tarnybą prezidentūroje, kiekvieną dieną, keisdavosi ir garbės sargybos dalinys, kuris atžygiuodavo iš Karo Policijos Mokyklos. Sargybos viršininku dažnai atvykdavo ir vyr. pusk. Juozas Preibys, su kuriuo aš mokiausi Kauno Suaugusiųjų Profesinėje gimnazijoje. Kada kpt. St. Kvietinskas pradėjo ruošti sekančiam perversmui, aš buvau gerai pažįstamas su tos mokyklos viršstarnybiniu puskarininku J. Preibiu, kuris buvo įtrauktas irgi į numatyto sukilimo dalyvius, o per jį beveik ir aš papuočiau — kad ir nežinodamas — į tas jų naujas pinkles.

Tas antras perversmas turėjo būti įvykdytas 1936 metais, tačiau saugumo organai laiku pastebėjo ir perversmo ruošėjus iš anksto sukišo į maišą. Tas viešai mažai bebūvo skelbiama, tiktai "Lietuvos Aids" buvo la-

bai trumpa žinutė, kurioj tik buvo pažymėta, kad tokie ir tokie karininkai ir puskarininkai nubausti pagal Tautai ir Valstybei Saugoti Įstatymą, arba keisines sąmokslu prieš esamą vyriausybę, gerai to nebeprisimenu, tik prisimenu, kad tai tikrai buvo, ką galėtų patvirtinti ir tie patys nubaustieji, kaip tai: Karo Policijos Mokyklos V-kas kpt. St. Kviecinkas, tos pat mokyklos viršstarnybinis vyr. puskarininkis Juozas Preibys ir dar keletas kariškių pašalinti iš kariuomenės tarpo, atimti laipsniai ir nubausti po 11 metų sunkiųjų darbų kalėjimu.

Dalis tų perversmininkų ir dabar gyvena tremtyje. Vieni Kanadoje, kiti J. A. Valstybėse, ir jie galėtų parašyti ką nors iš savo atsiminimų, o be to dalis arba nors vienas kitas gal yra, kuris dalyvavo net pačioje prezidentūroje perversmininkų pasitarimuose, tai dar geriau ši įvykių galėtų parodyti. Juk čia istorinis reikalas. Esame jau seni, numirsim ir pasiliks to-

### KUR ISEINA ŽMONIŲ PINIGAI? Į klausimą atsako Amerikos medikų asociacija

Labiausiai paskutiniaisiais metais susirūpinusi Amerikos piliiečių finansais, AMA kovo 18

kie dalykai neužfiksuoti, o be to ir žmonėms būtė įdomu pasiskaityti. Aš rašau kiek aš žinau. Pačiame sukilėlių pasitarime nedalyvavau ir negalėčiau tvirtinti, kad gen. P. Kubiliūnas sulaužęs kardą metė prezidentui A. Smetonai po kojų už duoto garbės žodžio sulaužymą, nes aš pats to savo akimis nemačiau. Tačiau tokios žinios tuojau pasklido prezidentūroje, o be to išėjo ir į viešumą. Tai reiškia, kad kas nors tokio buvo.

Kad gen. P. Kubiliūnas pats prezidentūroje vedė pasitarimus dėl vyriausybės pertvarkymo, tai to, manau, niekas neužginčys. Aš juos savo akimis mačiau prezidentūroje. Kad prezidentas sulaužė duotą garbės žodį, o gen. P. Kubiliūnas metė jam po kojų perlauzęs savo kardą, tai galėjo būti, nes matytis, kad sukilėliai savo likimą jau žinojo dar tebebūdami pačioje prezidentūroje. Viena supratu iš pačios p. Z. Smetoniene, kuri man išsireiškė kaip jau ankščiau minėjau, o kita, net iš paties sukilėlių dalyvių maj. J. Bačkus, kuris apleidamas prezidentūrą aiškiai atsakė, į gen. P. Kubiliūno pareiktus žodžius, kad ponai karininkai ne į namus, bet į kalėjimą. Vienu žodžiu, kad taip ir buvo.

Taigi, gerbiamieji skaitytojai, parašiau ką girdėjau ir mačiau, o Jūs norite tikėkite, norite ne, tik dabar betenka laukti, kad gerb. P. K. palies ir kitas straipsnio vietas, kaip respublikos prezidentas Ant. Smetona mirties bausmę gen. P. Kubiliūnui pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos. (Pabaiga)

dieną paskelbė savo pastangomis surankiotas žinias, kur ir kuriems reikalams išeina amerikiečių doleriai. Amerikos ligoninės gavo didžiausiąją dalį pinigų, kuriuos amerikiečiai išleido sveikatos reikalams 1963 metais, skelbia Amerikos medikų asociacija AMA. Viso sveikatos reikalams buvo išleista 23.6 milijonai dolerių ir iš tos sumos 6.6 milijonai ligoninėms, 4.3 vaistinėms ir "tik" 5.9 milijonai gydytojams. Iš kiekvieno sveikatos dolerio, ligoninės atsilaužė sau po 28 centus, taip skelbia AMA iš JAV komercijos departamento gautas statistikos žinias apie piliečių asmenines išlaidas.

Raporto duomenimis, to paties dolerio likusioji (atėmus 28 centus ligoninėms) dalis taip išėjo: 25 centai daktarams, 18 centų vaistams, 10 centų dantistams, 8 centai "sveikatos globai", 6 centai reikmenims ir 5 centai kitokiems patarnavimams.

### 375 bil. asmens reikalams

Minėtiais 1963 metais amerikiečiai savo "asmens reikalams" išleido 375 milijonus dolerių, ir tos sumos 6.3 nuosimčiai atiteko sveikatos reikalams, sako AMA, išanalizavusi valdžios duomenis. Iš bendros vartojimo reikalams 375 milijonų sumos tais metais išleista 76 milijonai dolerių arba 20.3 nuosimčių maistui. Drabužiams, papuošalams ir brangenybėms (jewelry) 37.1 milijonai dol. arba 9.9 nuosimčių; namų (housing) reikalams 48.9 milijonai arba 13% ir namų ūkio operacijoms 52.4 milijonai arba 14%. Be to, transportacija gavo 47.2 milijonus dol. arba 12.6%; rekreacija gavo 22.7 milijonus; privačiam auklėjimui išleista 5.7 milijonai arba 15%.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

**Taupykite**

MES MOKAME **4 1/2** ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekvienu sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632  
Telef. CL 4-4470

**4 1/2** current dividend on investment bonus

**5** on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoi 4 metų.

**BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION**

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

**BŪK SAUGUS! BŪK ATSARGUS!**

Apsidrausk

**MUTUAL OF OMAHA DRAUDIMO KOMPANIJOJE**

Mes draudžiame ligos bei įvairių nelaimingų atsitikimų atveju. Apdraudžiami morgiai, pensijos. Be to turime įvairių grupinių draudimų.

Draudimo reikalais kreipkitės į:

**JAMES RAKAUSKAS**

REDFIELD ASSOCIATES — 227 N. LA SALLE

Telef. dienos metu FI 6-7460. Vakaris po 6 val. BE 3-6875

Beverly Shores, Ind. Tel. TR 2-1076

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

VERDI

**REQUIEM**

IR

MARKAIČIO

**VILNIAUS VARPAI**

Su Chicago Simfoniniu Orkestru

Lietuvos partizanų ir visų žuvusiųjų už Tėvynės laisvę per 25 Lietuvos okupacijos metus

**PAGERBIMAS**

1965 m. birželio 13 d., 3:00 val. p. p.

McCORMICK PLACE THEATRE,  
23rd & South Lake Shore Drive

Chicagoje bilietai gaunami: MARGINUOSE, 2511 West 69th Street.

Atidaryta: kiekvieną dieną nuo 9-6 val. vak., pirmad. ir ketvirtad. nuo 9-8 val. vak., sekmadieniais nuo 10-1 val. popiet.

Bilietų kainos — 7, 6, 5, 4, 3 dol. (Nupirkti bilietai negrąžinami)

Iš kitur bilietai užsakomi paštu, siunčiant kartu čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženkle, šiuo adresu:

LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO  
6910 South Fairfield Ave., Chicago, Illinois 60629

Prasome panaudoti šią atkarpą

Siunčiu \$..... čekį už..... bil. po \$..... už bilietą.

Vardas ir Pavardė.....

Gatvė..... Miestas..... Valstybė..... Zip.....

Visus kviečia dalyvauti

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

| Subscription Rates:  |                                |
|--|--------------------------------|
| In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months. | Kitose JAV vietose ir Kanadoje |
| 10 cents per copy, 10 c. on Saturday   | metams \$13.00                 |
| Dienraščio kainos:   | pusei metų \$7.00              |
| Chicagoje ir priemiestuose   | trims mėnesiams \$4.00         |
| metams \$15.00   | vienam mėnesiui \$1.50         |
| pusei metų 8.00  | Užsieniose                     |
| trims mėnesiams 4.00   | metams \$18.00                 |
| vienam mėnesiui \$1.50   | pusei metų \$9.00              |
|  | vienam mėnesiui \$1.50         |

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Istorinės reikšmės demonstracija

Civilinių Teisių eiseną Alabamoje vyksta tvarkingai. Visu 50 mylių keliu iš Selmos iki Montgomery ją saugoja nuo trukdymų ir baltojo šovinizmo fanatikų užpuolimų federalinės vyriausybės kariuomenės daliniai pagal prez. Johnsono įsakymą.

Pats gubernatorius George Wallace prašė prezidento pagalbos tvarkai apsaugoti, tuo būdu viešai prisipažindamas, kad jisai šitos pirminės savo pareigos nepajėgia atlikti. Vis dėlto jisai atsisaukė į Alabamos piliečius, partardamas jiems vengti betkokių veiksmų, kurie galėtų pakenkti jų reputacijai, kaip gerbiamųjų valstybės įstatymų piliečių. Liepė jiems laikytis iš tolo.

Visos šalies ir viso pasaulio akys yra atkreiptos į tą demonstraciją. Pritarimas jai milžiniškas. Ta idėja, kad kiekvienas pilietis, nežūrint, kokios spalvos jo veidas, kokie jo religiniai įsitikinimai ir kur jisai yra gimęs, privalo turėti lygias teises su kitais piliečiais ir turėti teisę jomis naudotis, — šita idėja pasidarė nenugalima.

Ne federalinės armijos ginklas privertė gubernatorių Wallace'ą kapituluoti, o moralinis šios šalies visuomenės spaudimas. Čia pasitvirtina teisingumas žodžių, kad "idėja, apėmusi plačias žmonių mases, virsta politine jėga". (Tuos žodžius, beje, pasakė tas "baisusis materialistas", kurio vardas-pavardė yra Karl Marx.)

Prieš šimtą su viršum metų dėl negrų išlaisvinimo idėjos kilo žiaurus Pilietinis Karas, užsitęsęs ketverius metus. Daug žmonių, kovodami už ją, paguldė savo galvas; bet dar buvo milijonai amerikiečių, taip pat tvirtai pasiryžusių geriau mirti, negu pripažinti negrus laisvais piliečiais. Ir šie vergijos šalininkai jautėsi pakankamai galingi kovą laimėti.

Šiandien negrų teisių lygybės priešai tokios vilties neturi. Stoti su ginklu rankose prieš prez. Johnsoną ir federalinę kariuomenę jiems nėra į galvą neatėjo. Gal koks desperatas norėtų jį užmušti, kaip kad buvo užmuštas Abraomas Linkolnas; bet šiaip tie fanatikai negalėtų nieko daugiau padaryti, kaip vienur, kitur sukelti riaušes.

Šiandien tų atgyvenusių praeities mylėtojų liko nedaug ir jų skaičius tirpsta, kaip sniegas saulėje. Alabama virto fokusu, kuriame tos šviesos spinduliai susikoncentravo. Ji sivilina gubernatoriaus Wallace'o kailį. Todėl jisai ieško tamsaus užkampio pasislėpti ir pataria slėptis savo šalininkams.

APŽVALGA

Apie Juozą Šukį

Vienas "Laisvės" bendradarbis — M-s — rašo apie buv. brooklynietį Juozą Šukį, gindamas jį nuo Vyt. Širvydo "meilo". Pastarasis, iš tiesų, melo nevengia, kai jam užėina noras ką nors apjuodinti. Tačiau ir J. Šukio gynybas nepasako tiesos, arba jos nežinodamas, arba sąmoningai su ja prasilenkdamas.

Jisai rašo, kad Juozas Šukys buvo vadinamas "socialistų tėvu" dėlto, kad jisai buvo "daugiau prasilavinęs, negu kiti Socialistų Sąjungos nariai". Čia reikėjo pastebėti, kad "socialistų tėvu" Šukys buvo vadinamas *Brooklyne*, kur veikė ir buvo stipri senosios LSS 19 kuopa. Juozas Šukys buvo jos pirmininkas, mokėjo vesti susirinkimus ir, apamai, rodė sugebėjimą rimčiau, negu kiti, svarstyti klausimus, kurie iškildavo viešose diskusijose.

Jisai buvo ir daugiau už juos apsiškaitęs, nes mokėjo lietuvių, rusų ir lenkų kalbas (nors ir nepergeriausiai). Tačiau kituose miestuose buvo geriau už jį prasilavinusių socialistų. Šukys buvo "autoritetas" daugiausia *Brooklyne* ir apylinkėse.

Anarcho-sindikalistai, susipietę aplink Juozo Otto Širvydo (Vytauto tėvo) redaguojamą "Vienybę" (Gaigalas, Preikšas ir k.), nepajėgdavo Šukio sturkinti ir jo labai neapkętė. Širvydas, prisiplakęs vėliau prie tautininkų, stengėsi jį, kaip įmanydamas, diskredituoti, nors nelabai sėkmingai.

Tačiau J. Šukį, kaip ir daugelį Amerikos socialistų — ir ne tik socialistų! — sužavėjo Rusijos bolševikų propaganda prieš karą. Prieš karą agitavo Leonas Trockis, kuris šitame klausime suartėjo su buvusiu savo priešu Leninu ir, pagaliau, visiškai pasidavė Lenino įtakai.

Šukio nusistatymą prieš karą sustiprino ir Vincas Miekėvičius - Kapsukas, išvytas karo pradžioje iš Skotijos ir atvykęs į Jungtines Valstybes ir išbūvęs čia iki rudens 1916 m. (JAV tada dar nekariavo).

Kapsukas buvo pakviestas redaguoti LSS savaitraštį "Revoliucija" ir, kaip vieną žymiausiųjų įvykių Amerikos demokratinės Federacijos gyvenime.

ir davė darbą dideliame, bene 6 ar 8 aukštų, Liaudies Name. Šukiu pavadė tvarkyti ir taisyti to didelio pastato baldus, o Benesevičiūtei - Šukieni siūti ir lopyti marškinius namo gyventojams.

Nors darbas buvo ilgas ir sunkus, bet pradžioje juodu džiaugėsi, gavę naudingų darbų prisidėti prie "proletarinės valstybės" kūrimo. Vėliau Šukienė ėmė skystis laiškuose savo draugams Amerikoje, kad jai ir jos vyrui sunku: dirba ilgas valandas; jos vyras sveikata pašlįjo, bet kasdien, jisai, anksčiau atsikėlęs, turi laiptuoti iš vieno aukšto į kitą ir kilnoti baldus; keltuvo (lifto) tame name nėra; Šukienė nuo ankstyvo ryto ligi vėlybo vakaro turi siūti menkai apšviestuose kambariuose, o jos akys labai susilpnėjo ir ji neturi gerų akininių.

Vienas kitas jo laiškas buvo paskelbtas "Laisvėje". Matyt, norėta, kad amerikiečiai juos sušelpytų. Bet paskui komunikacija su jais nutrūko. Tik po to, kai Juozas Šukys mirė, jo žmona pranešė apie jo tragišką žuvimą.

Hitleritai įsiveržus į Sovietų Sąjungą, komunistų komisarai, susikrovę pagrobta iš žmonių mantą ir automobilius ir sunkvežimius, išdėmė į rytus. Bet Juozą Šukį - Sakalauską ir jo žmoną jie "užmiršo" pasiimti.

Nacių žvalgyba jį suėmė ir tardė — taip žiauriai, kad jisai mirė. Neleido nė jo žmonai aplankyti jį prieš mirtį. (Komunistų žvalgyba ne tik nelenkdžia su kaliniais pasimatyti, bet dažniausia juos išveža į kurį nors "kacėtą".)

Benesevičiūtei - Šukienėi karčiai skundėsi sovietų pareigūnų nesirūpinimu, kad jos vyras būtų išgelbėtas. Ji rašė apie tai, sugrįžusi į Lietuvą.

Tyčiotis iš taip tragiškai žuvusio žmogaus, žinoma, nėra gražu. Bet reikia pastebėti, kad pats Šukys, būdamas gyvas, nesigalėdavo komunistų teroro aukų; o jų buvo šimtai tūkstančių!

Jisai buvo įsivaizdavęs, kad Leninis įsteigė Rusijoje "socializmą", kuomet iš tikrųjų tenai tapo įvesta skurdo socializacija. Skurdas pasidarė visuotinis, tik krašto valdovai sukūrė sau palyginti laimingą gyvenimą.

Šukienėi - Šukienėi karčiai skundėsi sovietų pareigūnų nesirūpinimu, kad jos vyras būtų išgelbėtas. Ji rašė apie tai, sugrįžusi į Lietuvą.

Šukienėi - Šukienėi karčiai skundėsi sovietų pareigūnų nesirūpinimu, kad jos vyras būtų išgelbėtas. Ji rašė apie tai, sugrįžusi į Lietuvą.

Šukienėi - Šukienėi karčiai skundėsi sovietų pareigūnų nesirūpinimu, kad jos vyras būtų išgelbėtas. Ji rašė apie tai, sugrįžusi į Lietuvą.



Sovietų kosmonautas Aleksej Leonov 20 minučių skrido su raketą 17,000 mylių greičiu. Jeigu virvė būtų nutrūkus, tai lakūnas Leonov ordvėje būtų skraidęs iki mirties.

ROCKFORDAS NEPAPRASTAI GRAŽIAI PAGERBĖ JUOŽĄ BACEVIČIŲ - ŽVALGĄ

Gražaus 75 metų amžiaus susilaukęs garbingasis Rockfordo lietuvių visuomenininkas veikėjas Juozas Bacevičius nuoširdžiai prisipažino, kad praeitasis sekmadienis, kovo 21 dieną, jo amžiuje buvo viena laimingiausių dienų, kurią jam suruošė dėkingi tautiečiai, visų pažintų lietuvių, kaip labiausiai nusipelnusiam veikėjui.

Jubilatui šį sturprizą ruošė penkios stambiosios Rockfordo lietuvių organizacijos — SLA 77 kuopa, Alto skyrius, Rockfordo Lietuvių Klubas, AL Bendruomenės Rockfordo Apylinkė ir Vyrų Choras. Sturprizo banketas įvyko Lietuvių Klube ir tai buvo visais atžvilgiais puikiai išlaikytas sturprizas, nes gerbiama šio jubilato, J. Bacevičiaus, mažiausio supratimo apie jam ruošiamą pagerbimą neturėjo iki lygiai 5 valandos sekmadienį popiet, kai atvežtas į Lietuvių Klubą ir kažkokiu pretekstu pakviestas į didžiąją salę čia buvo sutaktas pustrėčio šimto susirinkusių artimiausių draugų, ilgamečių bendradarbių ir bičiulių rockfordiečių griausmingais rankų plojimais ir sveikinimo šūkiais.

Dar didesnis mielajam jubilatui sturprizas buvo, kai jis sveikintojų tarpe pamatė iš Chicago specialiai atvažiuosį Naujiųjų vyriausiąjį redaktorių Dr. P. Grigaitį, su kuriuo per dienraštį nuoširdžiai bendradarbiauja apie pusę šimtų metų. Iš Chicago su Dr. Grigaičiu drauge atvažiavo ir kiti seni Bacevičiaus bičiuliai: Vincas Mankus ir Kazys Čepukas.

Chicagoškiams atvykti laikas buvo nužymėtas 4 valandą, bet kai su didoku paklydimu, ekstranuvaziavę iki Beloit, Wis., čia-

stybės sostinė buvo Sakakajanas. Palavas užėmė didelius krašto plotus, visus rytų Indijos pakraščius. J rytus nuo Palavo, buvo Vakatakas šiaurėje, o Kadambas pietuose. Pačiuose pietuose dar buvo valstybė, vadinama Pandija.

Rytiniuose pakraščiuose buvo Ceilono sala, kuri sename žemėlapyje vadinasi Lanka. Rytuose ir šiaurėje nuo Liečiuvo buvo Pundra ir Kamarūpa.

Ar vardai neskamba lietuviškai? Galite sakyti, ką norite, bet ar šių valstybių vardai neskamba lietuviškai? Ar Nagas mums nieko nesako? Ar Vakatakas neskamba lietuviškai? Iš kur mes šiandien turime įvairius Arūnus, jei Arunjanas ne-lietuviškas?

Ar Ceilono salos senas pavadinimas nėra lietuviškas? Jo ir kirtis krenta ant paskutinės raidės. Galėjo šį vardą duoti pagal salos pakraščiuose esančias lankas. Bet Lankos vardas galėjo būti duotas ir todėl, kad ties Ceilono sala laivams, atplaukusiems į Indijos galą, tekdavo daryti lankas.

Jeigu paimsime kitą to laikotarpio žemėlapi, tai ir ten rasime lietuviškos kilmės vardus. Gango upės pakraštyje yra miestas, kuris vadinasi Senas. Pats Benares vadinasi Varanasi. Yra kraštas, kuris vadinasi Dievagiris.

(Bus daugiau)

DAN KURAITIS KELIONĖ Į INDIJĄ

Nesu kalbininkas ir nesu istorikas, bet man kažkaip atrodo ir atrodo, kad Liečiuva gali kartais turėti bendro su Lietuva. Klausinėju vieną mūsų inteligentą, klausinėju antrą, bet nei vienas niekad nieko apie Liečiuvą negirdėjo. Jeigu jie negirdėjo, tai nebuvo jokio reikalo jų daugiau klausinėti. Bet man šis klausimas kėlė nerimą.

Nuo dviejų iki keturių Benarės viešbučio kambaryje naktį pravaikščiojau ir nutariau į Liečiuvą nuvažiuoti. Jeigu jau išleidau tokią didelę sumą kelionėn į Indiją, tai išleisiu dar keliolika dolerių kelionėn į šiaurę. Kai nutariau ten nuvažiuoti, pasidarė reikalinga aiškuma, tai ir miegas paėmė.

Didelė Indijos imperija

Sekancios dienos rytą nusisamdžiau automobilį, pasiėmiau kraštą pažįstantį ir angliškai kalbantį šoferį ir mudu pasileidome į šiaurę. Jis vežė šiaurėn pasaulio kelfautoją, o aš važiuavau į Nepalio pasienį savo protėvių takų ir pėdsakų ieškoti.

Paš mane kšientuje jau buvo vienuoliktos šimtmečio Indijos žemėlapis, kuriame dar buvo užsilikęs Liečiuvo vardas. Jį susiradau Kalkutoje. Teko sumokėti \$8. Kai skridau iš Kalkutos į Nepalį, tai praskridau buvusios Liečiuvo padangėmis.

Tada užkabinau tiktai rytinį buvusios Liečiuvo kraštą. Bet kai iš Katmandū skridau į Benares, tai teko praskristi per buvusios Liečiuvo centrą.

Katmandu mieste klausinėju apie Liečiuvą, bet niekas rimtesnių informacijų man negalėjo duoti, nes nepalieciai istorija nesitūpina. Jiems kas buvo, tai pražuvo. Jie rūpinasi šia diena, kad gautų kokį dolerį, kąsnį į burną ir lemtesni drabužį. Jeigu neskaityti Katmandu viešbučio patarautojo, tai niekas man apie Liečiuvą ir neužsiminė.

Pasirodo, kad savo laiku buvo didelė Indijos imperija. Ta imperija augo, plėtėsi, didėjo, turėjo, bet vėliau, kaip prasidėjo tarpusaviai vaidai ir įsiveržė žiaurus musulmonai, tai jie tą imperiją sunaikino. Tos imperijos pradžia skaitoma mūsų eros pradžioje. Pagrindus jai padėjo garsi bajorų Guptų giminė.

Įdomu, kad Indijos imperatorius Čandra Gupta savo imperijai pradėjo dėti pagrindus toje srityje, kur savo laiku buvo Liečiuva. Tai buvo nepaprastai didelė šalis, kuri vadinosi Vaišalis. Tai buvo ne paprasta šalis, bet Vaišalis. Ji gulėjo Gango upės slėnyje. Kraštą raižė aštuonios didelės upės, savo vandenį nesušios į Gangą.

Čandra Gupta, Liečiuvoje, Vaišalyje pradėjęs statyti Indijos imperiją, apėmė visą Indiją. Jeigu ne Gupta, tai kažai ar šiandien turėtume Indiją. Ten greičiausiai būtų įvairių tautų ir valstybių mišinys, bet ne didelė Indijos valstybė.

Koki buvo Liečiuvo kaimynai

Pasitūrėjęs į seną Indijos žemėlapi, aiškiai matyti, kad į rytus nuo Vaišalės buvo didelė Nagas valstybė. Taip ir vadinosi Nagas. Taip ir žemėlapiuose atspausdinta. Dar toliau į rytus nuo Nagos, buvo

didelė Malavos valstybė. O į šiaurę nuo Malavos buvo Arunjanas. Į pietus nuo Malavos buvo didelė Šakų valstybė. Žemėlapyje ji pažymėta šakais.

Jeigu eisime į pietų nuo Vaišalės, tai rasime didelius Palavos plotus. Palavo val-



Indijos XI šimtmečio žemėlapis. Indijos karalius Čandra Gupta iš Vaišalės ir Liečiuvo pradėjo Indijos užkariavimą ir sukūrė didelę imperiją. Jo sūnus Samudra prieš tėvo žemių pridėjo Nagos, Jukalpos ir Vardano sritis. Jo anūkas Gupta II-asis pridėjo Malavos ir Vakatako sritis. Dar vėliau buvo prie Indijos imperijos prijungtos likusios sritis.

**DR. ANNA BALIUNAS**  
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLAS LIGOS  
PRITAIKO AKINIUS  
2858 W. 63rd STREET  
Jfiso telefonai: PROspect 8-3229  
Rezid. telefonai: WALbrook 5-3076  
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.  
Telefonai: PROspect 8-1717

**DR. S. BIEZIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
3148 WEST 63rd STREET  
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8  
tikrai antradieniais ir penktadieniais.  
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.  
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE  
Phone: REPUBLIC 7-7868

**DR. C. K. BOBELIS**  
INKSTU IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA  
PR 6-1795 arba 312-695-0533  
425 N. LIBERTY ST. R. 25  
ELGIN, ILLINOIS  
Valandos pagal susitarimą

**DR. PETER BRAZIS**  
PHYSICIAN AND SURGEON  
2434 WEST 71st STREET  
Ofisas: HEMlock 4-5849  
Rezid.: 388-2233  
OFISO VALANDOS:  
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį tikrai susitarus.  
Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036 arba 776-4269

**DR. T. DUNDULIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
Akūserija ir moterų ligos  
4157 ARCHER AVENUE  
OFISO VALANDOS:  
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro, Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.  
Trečiadienį pagal sutartį.  
Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

**DR. BR. GAIZIUNAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
2454 WEST 71st STREET  
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

**DR. A. JENKINS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
3844 WEST 63rd STREET  
OFISO VALANDOS:  
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį uždaryta.  
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000  
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278  
GRovehill 6-1595

**DR. ALDONA A. JUSKA**  
AKIU, LIŲVŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS  
Valandos: 9-12, 1-4 pagal susitarimą, išskyrus trečiadieniais ir seštadieniais.  
2422 W. MARQUETTE ROAD

**DR. A. KAVALIUNAS**  
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS  
2300 W. 51st STREET  
Ofisas: PROspect 6-1795  
Rezid.: TRIangle 3-0281  
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.  
Kitu laiku pagal susitarimą.  
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

**DR. A. MACIUNAS**  
CHIRURGAS  
2858 W. 63rd STREET  
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak., antradienį, penktadienį 1-4 popiet.  
Priėmimo tik susitarus  
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700  
Rezidencijos: PR 6-9801

**DR. J. MESKAUSKAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
VIDAUS LIGŲ SPEC.  
2454 WEST 71st STREET  
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo 9:00-2:00 p. p.  
Trečiadieniais uždaryta.  
Phone: NEvada 8-7048

**DR. A. MONTVIDAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
Room 322  
4010 WEST MADISON STREET  
CHICAGO, ILL. 60624  
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 iki 8 val. vakaro.  
Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896  
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099

**DR. P. STRIMAITIS**  
Bendra praktika ir chirurgija specialiai  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4644 SO. ASHLAND  
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.  
Seštadieniais 2-5 val. vak.  
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

**DR. VYT. TAURAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos  
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET  
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577  
OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį ir seštadienį 2-4 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

**DR. V. P. TUMASONIS**  
CHIRURGAS  
2454 WEST 71st STREET  
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123  
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195  
Pirma liguos pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123  
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6196 arba GI 8-6198

**LABDAROS TALKOS PABAIGAI**

Didžioji Čikagos Balfio labdaros talka, sutraukusi per 500 talkininkų ir išjudinusi tūkstančius lietuvių šeimų, pasibaigė. Surinkta lietuvių šalpai artai 18,000 dolerių. Vienas kitas Balfio skyrius atsiskaitė su centru betarpiai. Vieno kito pažado dar laukiama tęsiant.

Graži pasiūlymų žmonių talka jau antrus metus beldžia į lietuvių širdis, prašydama nepamiršti vargę esančiųjų. Nors daugumas savo artimuosius parenia siuntinėliais, bet yra daug vargę tautiečių, kurie šiame karšte neturi artimesnių žmonių. Bendromi jėgom galima ir jiems padėti.

Talkininkai labdarai nėra nei lengva, nei malonu, kai tenka pavargus po dienos darbų, vakarais klabenti svetimųjų duris, prašant aukų. Nepaslapstis, kad ne visi sutinka su išskėtomis rankomis aukų rinkėjams. Užtat nelengva yra suorganizuoti rinkėjų kadrus. Tai misionierių darbas, reikalaujantis nežiūrint nuovargio bei nepasisekimų, kantriai ir ištvermingai siekti užsibrėžto tikslo. Tik šių pasiūlymų samariečių dėka yra surenkamos šalpai reikalingos sumos. Šio labdaros vajeus organizavimas ir pravedimas buvo prityrusių ir labdaros darbu atsidavusių žmonių rankose.

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

**DR. V. VILEIŠIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
756 WEST 35 STREET  
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)  
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta

**P. ŠILEIKIS, O. P.**  
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS  
Aparatai - Protezai, Med. Įbangažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.  
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.  
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.  
Telefonai: PROspect 6-5084

**LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI**

**DR. G. SERNER**  
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS  
30 metų patyrimas  
Tel.: YArds 7-1829  
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.  
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė  
756 WEST 35th STREET  
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Trečiadienį, Penktadienį ir seštadienį 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

**DR. ANT. RUDOKAS, Opt.**  
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381  
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.  
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 1 p. p.

**PERKRAUSTYMAI**  
**MOVING**  
Leidimai - pilna apdrauda  
ZEMA KAINA  
R. ŠERENAS  
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

**MOVING**  
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.  
ANTANAS VILIMAS  
3415 So. LITUANICA AVENUE  
Tel.: FRONTier 6-1882

**GRADINSKAS**  
Jei savo radiju "Margučio"  
**NEBEGIR DITE,**  
pirkit FM radiją. Jų daug visokių pas mus.  
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998  
TV • Hi-Fi • VESINTUVAI

**SOPHIE BARCUS**  
RADIJO SEIMOS VALANDOS  
Visos programos iš WOPA,  
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.  
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.  
Tel.: HEMlock 4-2413  
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.  
CHICAGO, ILL. 60629

betgi sunkiausia to darbo našta ir atsakomybė krito ant pečių vajeus vykdomojo komiteto pirmininko, ciceriško visuomenininko inž. Juozo Arštikio, kuris, kaip jį pažįstantieji tvirtina, moka ne tik planuoti, bet ir suplanuoti, tai ir įvykdo.

Netenka abejojti, kad vajeus pasisekimas būtų buvęs didesnis, jei jo nebūtų užklupusios nenumatytos nelaimės. Jei vajeus vadovui, suplanavus ir pradėjus savo planus vykdyti, nebūtų tekę atsigulti į ligoninę skubiai ir nelengvai vidaus operacijai, kuri dalinai ir sutrukdė jo užsimojimus padėti ir būti visur ten, kur jo pagalba buvo reikalinga.

Kurie sekė vajeus eigą, tai pastebėjo, kad talkininkai dirbo kruopščiai ir sąžiningai, o pats vajeus vadovas ne tik dirbo, aukojosi, nemokamai davė vajeus būstinei švietis ir šiltas patalpas, bet dar vajeus paibaigoje savo lėšomis gražiai pavaisino Balfio skyrių atstovus, suvažiuavusius savo metiniam susirinkimui Cicero.

Gerieji samariečiai, kurie aukomis bei darbu prisidėjo prie vajeus pravedimo, gražiai pasitarnavo lietuvių visuomenei, parodydami gražų lietuviško solidarumo pavyzdį ir padėdami palengvinti gal ne vienam seneliui ir ligoniui sunkias gyvenimo dienas.

Pasiteiravus teko sužinoti iš inž. Arštikio ir apie kaikiurias vajeus smulkmenas.

Jis patenkintas vajeus rezultatais. Dėl vajeus komiteto pirmininko ligos vajeus galėjęs daugiau susitrukdyti. Talkininkai ir bendradarbiai dirbę suartintai Čikagos apskrities Balfio valdybos pavyšyje. Balfio skyrių bendradarbiavimas tarpusavy ir su vajeus vadovais buvęs nuostirus ir pavyzdingas. Inž. Arštikys yra ypač dėkingas buvusiems bendradarbiams Balfio direktoriams, Globos komiteto pirmininkui J. Gribauskiui, vajeus išdėdinti J. Vepštai, kuris kartu nepaštamai pulkiai vadovavo didžiausio Balfio skyriaus Marquette Parko vajiui, vajeus vykdomojo komiteto bei informacijos komisijos nariams, aukų rinkėjams, aukotojams, lietuvių spaudai, radijo valandėlių vedėjams ir visiems, kurie bet kuo prisidėjo prie vajeus pravedimo.

Jis dėkingas spaudai, radijo valandėlių vedėjams, nemokamai teikusiems savo patarnavimus informacijoms, ir Vladimirui Vijeikiui, informacijos vadovui, nemokamai spausdinusiame vajeus komiteto visą informaciją medžiagą, laiškus, atsiskaitimus, įgaliojimus, plakatus ir dovanojusiam susirašinėjimui kelis tūkstančius vokių.

Ypatingai aukštai vertina vajeus vadovus aukų rinkėjus. Sako, kad tai patys didieji ir pagrindiniai talkos darbininkai. Be jų neįmanomas joks vajeus. Jų buvę apie 500. Didieji rinkėjai buvę Dalia Bobelienė su Birute Čiurienė, surinkusios Elgin 1,035 dol., Balfio direktorė Nora Gugienė, surinkusi 593 dol., K. Deveikis - 386 dol. Buvę daug rinkėjų, kurie surinkę po 100, 200 ir daugiau. Juos ir jas visas išvardyti būtų nelengva. Juos visus suminėjo atskiri Balfio skyriai, skelbdami vajeus apskaitas.

Pirmieji aukotojai, kurie, nelaukdami rinkėjų, savo aukas atsuntė, pvz. dr. A. Razma, dr. L. Kriaučėliūnas, dr. F. Kaunas. Didieji aukotojai buvo dr. Rimas Sidrys, jau antrus metus iš eilės aukojęs po 500 dol., finansininkas J. Mackevičius Sr., paaukodamas 250 dol.; fin. A. Saldukas - 200, Balfio veikėjas I. Daukas - 180, dr. A. Maciūnas ir V. Vijeikis po 150. Daug fakturų ir bankininkų paaukoję po 100 dol.



New Hampshire jaunuolė Bobbie McKuskie, gražiai pašokusi lenkiška tautinį šokį, laimėjo pirmąją vietą Mobile, Ala., mieste vykstančiame gabijų jaunuolių konteste.

Aukotojų eilėse buvę, be lietuvių, vokiečių, lenkų, žydų ir kt. Jų buvę iš Čikagos, Ilinojaus, Indianos ir net iš Pensilvanijos. Nevienas iš spaudos sužinojęs apie rinkliavą, su gražiais sveikinimais bei linkėjimais atsiuntė savo aukas.

Vajni talkininkavę ne tik pavieniui, bet ir organizuotai. Organizuoti į talką buvę įsijungę vietose ateitininkai - es, skautai - es, birutietės, giedrininkės, Lietuvos dukterys, švietos - Santaros Federacija ir Vyčių choras.

Inž. J. Arštikys mano, kad vėlybas ruduo nėra tinkamas vajui laikas. Vėlyvais, šaltais mėnesiais rudens vakarais mažiau pažįstamose vietose lankytis ne tik nemalonu, bet neretai ir pavojinga. Buvę gauta nusiskundimų iš rinkėjų, o ypač iš moterų.

**KL. Raudoniškis**  
**NEW YORK, N. Y.**  
Dr. Antanas Sužiedėlis kalbės apie laisvalaikio psichologiją

Dr. Antanas Sužiedėlis, psichologijos profesorius - adjunktas Amerikos Katalikiškam Universitetui Washington, D. C., atvyksta su paskaita apie laisvalaikio psichologiją Naujosios Kartos Diskusijų Ratelio susirinkimui, kuris įvyks ateinančią penktadienį, kovo mėn. 26 d., 8:30 val. vak. daif. K. Žoromskio studijoje, 257 W. 14th Street (prie 8th Ave.), Manhattan.

Dr. Antanas Sužiedėlis yra neeilinis paskaitininkas ir jo tema apie laisvalaikio psichologiją yra itin aktuali, nes lietuviškas gyvenimas Amerikoje kaip tik ir yra savitgalio dalykas. Visi susidomėję, o ypač jaunoji karta, maloniai kviečiami atsilykinti. S. S.

**Knygos-geriausia dovana**  
ISTORIJA, ATSIMINIMAI, KELIONĖS IR KT.  
A. Bendorius - LIETUVA. 175 pusl. \$2.75  
K. Bielinis - PENKTEJI METAI, 592 pusl. \$6.00  
K. Bielinis - DIENOJANT, 464 pusl. \$6.00  
Prof. Vaclovas Biržiška - ALEKSANDRYNAS, II tomas, 497 pusl. \$7.50  
Prof. Vaclovas Biržiška - PRAEITIES PABIRIOS, 351 p. \$6.50  
Prof. Vaclovas Biržiška - SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I d. - 207 p. \$3.00  
Minkštasis viršelis \$2.00  
Prof. Vaclovas Biržiška - SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. II d. 225 p. \$3.00

**Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI**  
— Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 24 dieną Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., lygiai 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.  
E. McNamee, nut. rašt.

**LEO'S SINCLAIR SERVICE**  
Leonas Franckus, Sav.  
Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.  
5759 So. WESTERN AVE.  
Tel. PR 8-9533

**GUŽAUSKŲ**  
BEVERLY HILLS GELINYKIA  
GĖLES VISOMS PROGOMS  
2443 WEST 63rd STREET  
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**GELININKAS (PUTRAMENTAS)**  
Lanknumo arba lūdesio valandose gražiausios gėlės ir vėniniai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.  
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)  
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

**LOVEIKIS** Telegramas į visas Pasaulio Dalis  
KVIETKININKAS  
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams  
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

**SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBE**

**PETKUS**  
TĖVAS IR SŪNUS  
MARQUETTE FUNERAL HOME  
2533 W. 71st STREET  
Telefonai: GROvehill 6-2345-6  
1410 So. 50th AVE., CICERO  
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9  
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS  
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai  
**MAŽEIKA & EVANS**  
6845 SO. WESTERN AVE.  
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS  
MAŠINOMS VIETA  
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

**John F. Eudeikis**  
Laidotuvių Direktorius  
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA  
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE  
Tel.: YArds 7-1741 — 1742  
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE  
Telefonas: LAFayette 8-0440  
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

**NARIAI**  
Chicago  
Lietuvių  
Laidotuvių  
Direktorių  
Asociacijos

**AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ**  
★  
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

**LEONARD BUKAUSKAS**  
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

**VASAITIS - BUTKUS**  
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

**ANTANAS M. PHILLIPS**  
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

**STEPONAS C. LACKAWICZ**  
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213  
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

**GEORGE F. RUDMIN**  
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**PETRAS BIELIŪNAS**  
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

**P. J. RIDIKAS**  
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

## LIETUVIAI PREKYBININKAI AISKINASI MOKESCIUS

Pereitę trečiądienį įvykęs Lietuvos Prekybos Rūmų narių susirinkimas buvo skirtas pajamų mokesčių klausimams aiškinti. Į susirinkimą pakviestas Internal Revenue Service Chicago distrikto atstovas Mr. Thomas E. Brennan labai vaizdžiai, net skaitydamas poeziją, paaiškino 1964 metais padarytus pajamų mokesčio įstatymo pakeitimus. Pirmą kartą pajamų mokesčius bus apskaičiuojamas pagal sumažintas normas. Vieton ankščiau imty 18%, dabar mokesčius apskaičiuojamas tik imant 14% (pradinę pajamų mokesčio normą).

Senas įstatymas leido mokesčiu atskaityti iš pajamų 10% neapmokestinamų išlaidų. Dabar įstatymas leidžia naudoti ir kitą būdą atskaitymams. Leidžiama šeimos galvai atskaityti \$200 ir kiekvienam kitam šeimos nariui po \$100.

Nedidelį pajamų gausioms šeimoms šis būdas yra naudingas, negu tiesioginis 10% atskaitymas.

Daug lengvatų padaryta senesnio amžiaus žmonėms.

Ankščiau gydymui išleistus pirmus 3% ir vaistams pirkti 1% pajamų negalima buvo atskaityti. Dabar tos normos senesniems kaip 65 metų mokesčių mokėtojams netaikomos ir jie gali atskaityti visas gydymosi bei vaistų pirkimo išlaidas. Labai svarbus pakeitimas padarytas senesnio amžiaus namų savininkams, kurie, jei parduoda savo rezidenciją už neaukščiau, kaip \$20,000 sumą, tai gautas iš to pardavimo pelnas neturi būti apmokestinamas.

Senas įstatymas leido atskaityti iš pajamų vienam asmeniui \$50 nuo gautų tam tikrų korporacijų mokamų dividendų. Dabar leidžiama atskaityti \$100 arba vyru ir žmonai iš viso \$200.

Ši nuolaida netaikoma iš taupymo bendrovių ar bankų gaunamais dividendams.

Mr. Brennan minėjo ir daug kitų pakeitimų, k.t. "sick pay" užskaitymą, nuostolių nurašymo, investicijų kreditų ir t.t.

**STATE BANK**  
S-T-R-E-T-C-H  
YOUR DOLLARS  
Call: Frank Zapolski  
3208 1/2 W. 95th St.  
GR 6-4339  
GA 4-8654

**SIUNTINIAI I LIETUVA**  
ir kitus kraštus.  
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,  
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

**SIUNCIAMI SIUNTINIAI  
I LIETUVA IR KITUS KRASTUS.**  
DIDELIS PASIRINKIMAS  
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.  
**EXPRESS**  
**GIFT PARCEL CO.**  
3320 S. HALSTED ST.  
LA 3-2021  
L. KAVALIUSKIENE  
Atidaryta darbo dien. 9-6 val.  
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

**SIUNTINIAI I LIETUVA** — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI  
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice  
**COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.**  
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE  
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737  
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864  
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedidėjusių prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.  
LAIKE 3-4 savaičių pristatome Lietuvoje automobilius, šaldytuvus, dviračius, akordeonus ir kitas stambesnes prekes.  
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.  
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

**SIUNTINIAI IŠ CHICAGOS TIESIAI I LIETUVA**  
Didelis išpardavimas, pav., 5 kostiumams medžiaga tik \$21.00, Angliška medžiaga kostiumui \$10.00 ir visa eilė kitų prekių sumažintomis kainomis. Taip pat siunčiamos rašomos, siuvamos mašinos, akordeonai, foto aparatai ir net pianinai. Ką besiuštumėt, teiraukitės Lietuvių Kompanijoj  
**WORLD PARCEL SERVICE CO.**  
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILLINOIS  
Tel.: 471-1424



Kalifornijoje, Bakersfield srityje esančiuose kalnuose sudužo keleivinis lėktuvas. Nelaimės metu buvo užmuštas lakūnas ir vienas keleivis. Sunkiai buvo sužeistas ir 11 metų David Fansler. Nelaimės metu jis lėktuvo lauve buvo taip suspaustas, kad negalėjo išlipti. Dvi dienas jis prabuvo pašlaitėje guliniame lėktuve, kol atvyko gelbėtojai ir perpiovė jį spaudusias geležis.

13 d., pavyko gerai ir davė klubiui gražaus pelno. Komisija nuširdžiai dėkoja darbininkams, narėms už dovanas ir svečius už puikų paremimą.

Išrinkta komisija iš Bernice Zengulis, Connie Budrick ir Antanina Grigonis surengti žaidimų pobūdį sekmadienį kovo 28 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43 St., 2 val. po pietų. Bus gražių dovanų laimėjimui, po žaidimų vaisės. Kviečia visas nares ir svečius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti.

Pranešta, kad serga narė tekė Nurbutienė. Klubas pasiūnė jai į ligoninę gėlių puokštę su linkėjimais pasveikti ir sustiprėti.

Po susirinkimo gimtadienių proga pasveikintos Adela Burba, Mary Urbelis, Antanina Grigonis ir Della Kėtvirtas. Narės sudainavo "Ilgiausių metų", o sukaštuntininkės pavaišino skaniais užkandžiais ir gėrimais. Adela Burba dėkoja Julijai Sačauskas ir Connie Budrick už gražų koražą, taip pat narėms už įteiktas vertingas dovanas ir prisijusias atvirutes. Viskas praėjo malonioje ir linksmoje nuotaikoje.

Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį balandžio 1 d. Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 8 val. vakaro. Visos narės prašomos atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, ir ta proga užsimokėsite 1965 metų mokesčius.

Adela Burba, koresp.

## IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

### Gėlių parodoje

Pirmos abidvi dienos pasaulinėje gėlių parodoje Chicagoje buvo per daug žmonių pilnos. Nors visos McCormick Place milžniškos patalpos buvo parodai pavestos, bet kai susirinko šeštadienį 36,237 žmonės, o sekmadienį apie 56 tūkstančiai žmonių, tai beveik kiekvienam medžiui, krūmeliui ir gėlytei atiteko po vieną žmogų. Iki sekmadienio kovo 28 d. reikia manyt pasidarys lėšvniau.

Ne tik halės pilnos darždarželių ir įvairiausių gėlinių dekoracijų, bet ir abudu teatru abidvi dienas veikė: mažajame teatre tautybių pasirodymai, jų tarpe ir mūsų Atžalyno; didžiąjame teatre iš Meksikos atvykusio Folklorico baletu spektakliai.

Nors lietuvių toje žmonijos jūroje neteko sutikti nei vieno pažįstamo, lietuvačių skaučių labai skoningai įrengtą paviljonėlį su dviem sesutėmis lietuvaiteimis skautėmis tačiau pavyko surasti. Jų paviljonėlis yra bendroje Amerikos skaučių sekcijoje, arti nuo įėjimo vakarinėje pusėje.

Iš stambiųjų parodos paren-

**HELP WANTED — MALE**  
Darbininku Reikia  
**LATHE OPERATORS**  
With Tracer Experience  
For Mold Work  
On 48 Inch Lathe  
New Modern Shop  
Overtime  
Excellent Benefits  
Steady Work  
APPLY TO  
FRANK FEMALI  
A-1 TOOL CORP.  
1425 ARMITAGE  
MELROSE PARK, ILLINOIS

REIKALINGI TEKINTOJAI  
METALO VYNIOTOJAI  
DIRBTUVĖS DARBU DARBININKAI  
Pastovus darbas, geras atlyginimas.  
Galima gauti gydymą, viršvalandžiai.  
DUALL MFG. CO.  
2035 W. CHARLESTON  
HU 9-1541

REIKALINGAS  
MEDŽIO DARBININKAS  
Patyręs dirbti prie įvairių mašinų.  
Daug kompanijų priedų.  
PLAYSKOOL MFG. CO.  
1750 N. Lawndale

EXPERIENCED  
RELIABLE MAN,  
Age 25-40  
STEADY EMPLOYMENT  
For shipping, receiving and  
order filling.  
RAY — O — VAC  
DIVISION  
ELECTRONIC STORAGE  
BATTERY CO.  
1985 JANICE  
MELROSE PARK  
Equal opportunity employer

terį Caifano ir dar vieną iš penkių jo sėbrų, Vito Lombardi, kaltinamus norėjus už senų geležų vežimą išgauti iš draudimo kompanijos 48 tūkstančius dolerių apdraudus, kadangi, teisėjo nuomone, jūry teisėjai galėjo būti paveikti Caifanui nepalankiais laikraščiu aprašymais ir dėlto galėjo būti šališki. Teis. Finnegan šio gengsterio bylą persvarstyti pavedė teisėjui Herbert O. Paschen, o teisėjas Paschen, susišaukęs reporterius perspėjo, kad trauks juos atsakomybėn už teismo įžeidimą (contempt of court), jei jie, rašydami apie Caifano, vadins jį "kriminalo sindikato latru" (hoodlum) arba Vito Lombardi, kaip sėdėjusį kalėjime (prison inmate).

## Pavasaris atėjo su nauju rekordu

Pavasaris parėjo praeitą šeštadienį lygiai 2:05 val. popiet, kai tuo metu Chicagoje snigo ir dvylika valstijų, pradedant Šiaurės Dakota, baigiant Texas, turėjo rekordines šalčio temperatūras. Chicagoje tą dieną temperatūra šiaip taip pakilo iki 23 laipsnių, aukščiau nuli, kai tuo tarpu prie International Falls, Kanados pasienyje, buvo 25 laipsniai žemiau nuli, o prie Bemidji, Minnesotoj, net 30 laipsnių žemiau nuli!

## TRUMPAI

— 1964 metų gruodžio mėn. 2 d. mirė vilnietis dainininkas *Balys Maculkevičius*, 59 metų amžiaus. Paliko žmoną Genę, dukrą Ramutę, 15 metų amžiaus, sūnų Gediminą, 11 metų, ir brolių Vladą.

— Trečiądienį, kovo 24 d., 7 val. vakare Holy Trinity aukšt. mokyklos auditorijoje, 1443 W. Division St., Chicagoje, "Ateities" Atžalynas atliks programą su lietuvių tautiniais šokiais. Vakaraų ruošia "American



Šis šunytis niekad nesipyko su katinu ramiais laikais. Gerai draugais įjėdu liko ir dabar, kai šeima žymiai padidėjo.

# REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE  
Namai, Žemė — Pardevimui

REAL ESTATE FOR SALE  
Namai, Žemė — Pardevimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS**

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virgīnia 7-7747

2 BUTŲ NAMAS, 2 po 6, central. gazo šildymas. \$21,500.  
7 KAMBARIŲ MŪRAS, gazo šildymas, platus lotas, 55 ir Kedzie. — \$14,200.  
NAUJAS 5 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS. Modernus. Arti mūsu. \$17,000.  
4 KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas, garažas. 55 ir Pulaski. \$17,000.  
MODERNUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS, 2 vonios, 60 pėdų lotas, 2 mūro garažai. 64 ir Pulaski. \$35,000.  
6 KAMBARIŲ NAMAS, naujas gazo šildymas, garažas. 65 ir California. \$14,900.  
1 1/2 AUKSTO, 2 BUTŲ, 5-4 kamb., 45 pėdų lotas. 66 ir Kedzie. \$15,200.  
2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, sausas rūsys. Garažas. Arti ofiso. \$27,900.  
4 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazo šildymas. Apie \$3,000 nuomos. 55 ir California. \$39,500.  
2 AUKSTŲ 6 KAMBARIŲ MŪRO REZIDENCJA. Gazo šildymas. 1 1/2 vonios. Garažas. Arti parko. \$24,400.  
3 LOTAI, šalia Marquette Parko. Tinka apartamentiniam namui statyti. \$16,000.  
NAUJA TAVERNA ir butas Marquette Parke. \$43,000.

VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

**K. VALDIS REAL ESTATE**

2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ISPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE

BUTŲ NUOMAVIMAI.

draudimo agentūra PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

**BELL — REALTY**

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIŲOSE PRIEMIESČIUOSE. MŪSU ISTAIGOJE JŪS GALITE ISSIRINKTI JŪMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĖS KATALOGŲ. VIENINTELIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOME PRIE M. L. S.

**ŠATAS REALTY**

4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650

Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIJŲ

PASIRINKIMAS

• APDRAUDA • NOTARIJATAS •

**LEONAS REAL ESTATE**

2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAIŲOME įvairaus dydžio namus visur Parūpiname paskola, visokeriopa apdraudą, veikia not. r. s.

**NORVILA**

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th Street

PProspect 8-5454

PALOS PARK

12110 So. 93rd AVENUE

Naujas 8 kamb., mūrinis, 4 miegamieji, 3 vonios, iškaltas gvy. kamb., šeimos kamb., labai didelis židiny, aukštos lubos, iškaltas balkonas, grindys — parketas, iškaltas "patio", 2 auto prijungtas garažas, šis lūxusinis namas pastatytas ant vieno akro žemės ploto.

K. CESNAUSKAS

12116 So. 93rd AVENUE

GI 8-4938

BRIGHTON PARKO APYLINKIŲ gėlyvių sankryžoj parduodamas 2 aukštų namas su taverna. Naujas baras ir visi įrengimai gerame stovyje, patalpos vėsinamos, apie 80 žmonių talpa, 2 aukšte yra naujai atremontuotas butas, be to 2 auto garažas. Kaina žemesnė negu metinės biznio pajamos.

Skambinti J. Mažeika, VI 7-0158

kasdien nuo 6-8 val. vak.

**BUSINESS CHANCES**

Biznio Progros

PARDUODAMA BATAUS TAISYTI "LANDIS" mašina, gerame stovyje. Prieinama kaina.

Skambinti telef. CO 4-5585

Hostel Society", Chicago taryba. Minėtą organizaciją sudaro Skandinavijos krašto naujųjų ateivių žmonės. Jie rūpinasi savo jaunimu, randa progą jiems parūpinti dalyvauti nebrangiai kaštuojančiose mokslinėse užsienių kelionėse, ekskursijose ir visuomenei naudinguose darbuose. Programe irgi pasirodys Skandinavijos tautinių šokių grupės. "Ateities" Atžalyno vakaro pranešėja bus Judita Yocius, 6627 So. Fairfield Ave., 8-to sk. mokinė.

Dr. Vl. Šimaitis jau 11 metų padeda lietuviams apskaičiuoti Income Taxus. 2737 W. 43 St. Tel.: CL 4-2390. Val.: 10-1 ir 3-8 v. vak. (SK)

JUOZAS BACEVICIUS pildo įvairias INCOME TAXŲ blankas, net reikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9-9 val. vak. BELL REALTY, 6455 So. Kedzie — PR 8-2233.

LIKERIO IR MAISTO KRAUTUVĖ, gražus namas su 4 kamb. butu, didelis parkas aptvertas sklypas, graži krautuvės patalpa, daug galimimų plėsti biznį, ramioje lietuvių kolonijoje — Brighton Parke. Proga darbintis lietuviams.

**ŠIMAITIS REALTY**

INCOME TAX SERVICE

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

**BUILDERS AND CONTRACTORS**

Namų Statyba ir Remontas

**NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI**

IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminal. Dažymas iš lauko pusės.

**A. ABALL ROOFING**

Įkurta prieš 50 metų

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausti, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

**HEATING CONTRACTOR**

rengiu naujus ir perstatau senus vėsiųjų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill

Tel.: VI 7-3447

HEATING CONTRACTORS

Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill

Ofiso tel. 277-1442

JUOZAS ZEMAITIS — OL e-0412

ir

VICTOR SKADE — ST 8-9272

**A. ABALL ROOFING**

Įkurta prieš 50 metų.

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada